

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

budynek administracyjno-garażowy
w Sopocie ul. Grottgera 7

Energa

OŚWIETLENIE

Opracowanie:

inż. poż. Mirosław Drapiewski
Dypl. SGSP Nr. 3198/2000

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'M. Drapiewski'.

Zatwierdzenie:

WICEPREZES ZARZĄDU

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Jaromir Falandysz'.

Data:

22.04.2016 r.

AKTUALIZACJA

SPIS TREŚCI

1. CEL INSTRUKCJI	4
2. DEFINICJE	5
3. PRAWNE REGULACJE ZEWNĘTRZNE	6
4. PRZEDMIOT INSTRUKCJI	7
5. ZAKRES STOSOWANIA INSTRUKCJI	7
6. ODPOWIEDZIALNOŚĆ	8
7. CHARAKTERYSTYKA POŻAROWA BUDYNKU	8
7.1 POWIERZCHNIA, WYSOKOŚĆ I LICZBA KONDYGNACJI	8
7.2 INSTALACJE I URZĄDZENIA TECHNICZNE W BUDYNKU.....	8
7.3 ODLEGŁOŚĆ OD OBIEKTÓW SĄSIADUJĄCYCH Z UWAGI NA BEZPIECZEŃSTWO POŻAROWE.....	8
7.4 GĘSTOŚĆ OBCIĄŻENIA OGNIOWEGO.....	8
7.5 KATEGORIA ZAGROŻENIA LUDZI.....	9
7.6 OCENA ZAGROŻENIA WYBUCHEM POMIESZCZEŃ I PRZESTRZENI ZEWNĘTRZNYCH.....	9
7.7 PODZIAŁ BUDYNKU NA STREFY POŻAROWE.....	9
7.8 KLASA ODPORNOŚCI POŻAROWEJ I OGNIOWEJ ELEMENTÓW BUDYNKU.....	9
7.9 WYMAGANIA W ZAKRESIE EWAKUACJI.....	9
7.9.1 Wymagania dla pomieszczeń i przejść w pomieszczeniach.....	9
7.9.2 Wymagania dla wyjść z pomieszczeń.....	10
7.9.3 Wymagania dla poziomych dróg ewakuacyjnych	10
7.9.4 Wymagane wymiary klatki schodowej	10
7.10 SPOSÓB ZABEZPIECZENIA BUDYNKU W INSTALACJE UŻYTKOWE I PPOŻ.	11
7.11 ODDYMIANIE KLATKI SCHODOWEJ	11
7.12 ELEMENTY WYKOŃCZENIA WNĘTRZ.....	11
7.13 WYPOSAŻENIE W SYSTEMY ALARMOWE, GAŚNICE, HYDRANTY WEWNĘTRZNE.....	11
7.14 HYDRANTY WEWNĘTRZNE	15
7.15 DROGI POŻAROWE.....	15
7.16 LICZBA OSÓB W OBIEKCIE	15
8. TERMINY KONSERWACJI, PRZEGLĄDÓW I BADAŃ URZĄDZEŃ W OBIEKCIE	15
9. POSTANOWIENIA INSTRUKCJI	17
9.1. ORGANIZACJA OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ	17
9.2. OBOWIĄZKI WSZYSTKICH PRACOWNIKÓW	17
<i>Wszyscy pracownicy obowiązani są do przestrzegania zakazów i nakazów dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektu, a w szczególności muszą:</i>	17
9.2.1. Obowiązki właściciela obiektu.....	17
9.2.2. Obowiązki pracownika prowadzącego sprawę ppoż.	18
9.2.3. Obowiązki Administratora obiektu	18
9.2.4. Obowiązki kierownika rejonu, dyspozytora, personelu sprzątającego	19
10. POTENCJALNE ŹRÓDŁA POWSTANIA POŻARU	19
11. DROGI ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ POŻARU	20
11.1 ZASADY ZAPOBIEGANIA POWSTAWANIU POŻARÓW W OBIEKCIE	21
11.2 ZAPOBIEGANIE POŻAROM POWSTAŁYM NA SKUTEK NIEWŁAŚCIWEGO OBCHODZENIA SIĘ Z CIECZAMI ŁATWO ZAPALNYMI I GAZAMI PALNYMI.....	21
11.3 PODSTAWOWE ZASADY PRZECHOWYWANIA I STOSOWANIA BUTLI Z GAZAMI PALNYMI.....	22
11.4 POŻARY POWSTAŁE OD NIE ZGASZONYCH PAPIEROSÓW.	22
12. ZASADY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU W OBIEKCIE	22
12.1 INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU	22

12.2 WENĘTRZNY SYSTEM ŁĄCZNOŚCI I ALARMOWANIA NA WYPADEK ZAGROŻENIA POŻAREM :	24
12.3 WYZNACZANIE PRACOWNIKÓW DO UDZIELANIA PIERWSZEJ POMOCY ORAZ ZWALCZANIA POŻARÓW I EWAKUACJI.....	24
12.4 WSPÓŁPRACA ZE SŁUŻBAMI RATOWNICZYMI.	25
12.5 POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU PODŁOŻENIA ŁADUNKU WYBUCHOWEGO.....	25
13. ORGANIZACJA I WARUNKI EWAKUACJI.....	26
13.1 POSTANOWIENIA OGÓLNE	26
13.2 WARUNKI EWAKUACJI	26
13.3 POSTĘPOWANIE PO OGŁOSZENIU EWAKUACJI - WYTYCZNE.....	27
13.4 ZASADY EWAKUACJI Z BUDYNKU.....	27
14. SPOSOBY PRAKTYCZNEGO SPRAWDZANIA ORGANIZACJI I WARUNKÓW EWAKUACJI LUDZI Z POMIESZCZEŃ	28
15. ZASADY ZABEZPIECZANIA PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH	29
15.1. ZASADY ORGANIZACYJNE PRZY USTALANIU PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH	30
15.2. ZABEZPIECZENIE DORAŻNYCH PRAC SPAWALNICZYCH.....	31
15.3. OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW PROWADZĄCYCH PRACE SPAWALNICZE.	31
16. SPOSOBY ZAZNAJAMIANIA UŻYTKOWNIKÓW OBIEKTU Z TREŚCIĄ PRZEDMIOTOWEJ INSTRUKCJI ORAZ PRZEPISAMI PRZECIWOPOŻAROWYMI.....	31
17. ZAŁĄCZNIKI.....	32
17.1 ZAŁĄCZNIK NR 1 – POWIADOMIENIE PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ O ZAMIARZE PRZEPROWADZENIA PRÓBNEJ EWAKUACJI (WZÓR).....	32
17.2 ZAŁĄCZNIK NR 2 – SPRAWOZDANIE Z PRZEPROWADZONEJ PRÓBNEJ EWAKUACJI Z OBIEKTU (WZÓR)	32
17.3 ZAŁĄCZNIK NR 3 – PROTOKÓŁ ZABEZPIECZENIA PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH (WZÓR).....	32
17.4 ZAŁĄCZNIK NR 4 – ZEZWOLENIE NA ROZPOCZĘCIE PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH (WZÓR)	32
17.5 ZAŁĄCZNIK NR 5 – KSIĄŻKA KONTROLI PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH (WZÓR)	32
17.6 ZAŁĄCZNIK NR 6 – OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU Z INSTRUKCJĄ (WZÓR)	32
17.7 ZAŁĄCZNIK NR 7 – WYKAZ ZNAKÓW BEZPIECZEŃSTWA I EWAKUACYJNYCH	32
17.8 ZAŁĄCZNIK NR 8 – WYKAZ TELEFONÓW ALARMOWYCH.....	32
17.9 ZAŁĄCZNIK NR 9 – PLANY OBIEKTU I TERENU ZEWNĘTRZNEGO.....	32

1. Cel instrukcji

Celem „Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego” jest ustalenie wymagań ochrony przeciwpożarowej w zakresie organizacyjnym, technicznym i porządkowym itp., jakie należy uwzględnić w czasie eksploatacji budynku administracyjno – garażowego ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o. w Sopocie ul. Grottgera 7.

Ustawa o ochronie przeciwpożarowej z dn. 24 sierpnia 1991 r. (Dz. U. 1991, nr 81, poz. 351, z późniejszymi zmianami; tekst jednolity z dnia 15 października 2009 r.) definiuje ochronę przeciwpożarową jako kompleks zadań mających na celu ochronę życia, zdrowia mienia i środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem. Właściciel, (zarządca lub użytkownik jeżeli odpowiednie zapisy zawarto w umowie najmu) budynku, obiektu lub terenu zobowiązany jest w szczególności do:

1. przestrzegania przeciwpożarowych wymagań budowlanych,
2. wyposażenia budynku w sprzęt pożarniczy, ratowniczy i środki gaśnicze oraz zapewnienia konserwacji i napraw sprzętu,
3. zapewnienia osobom przebywającym w budynku bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji,
4. zapoznania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
5. przygotowania budynku do prowadzenia akcji ratowniczej,
6. ustalenia sposobu postępowania na wypadek powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia oraz klęski żywiołowej.

Zgodnie z §6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109, poz. 719), dla obiektów przeznaczonych do wykonywania funkcji użyteczności publicznej oraz magazynowych należy opracować Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego zawierającą w szczególności:

1. warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzenia procesu technologicznego, magazynowania i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem;
2. określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym;
3. sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
4. sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo jeżeli takie są przewidywane;
5. warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
6. sposoby zapoznawania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią niniejszej instrukcji;
7. zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami;
8. plany obiektu, obejmujące także jego usytuowanie oraz terenu przyległego.

2. Definicje

Pożar	niekontrolowany proces spalania zachodzący poza miejscem do tego celu przeznaczonym, przynoszący straty materialne
Zapobieganie powstaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru	tworzenie warunków organizacyjno-prawnych zapewniających ochronę ludzi i mienia oraz zapewnienie nieruchomościom koniecznych warunków ochrony technicznej, a także minimalizujących skutki pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia
Działanie ratownicze	każda czynność podjęta w celu ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska, a także likwidacje przyczyn powstania pożaru, wystąpienia klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia
Kategoria zagrożenia ludzi	<p>kwalfikacje budynku, jego części lub pomieszczenia ze względu na funkcję:</p> <p>ZL I – budynki użyteczności publicznej lub ich części, w których mogą przebywać ludzie nie będący ich stałymi użytkownikami w grupach powyżej 50 osób, a nie przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się;</p> <p>ZL II – budynki lub ich części przeznaczone dla osób o ograniczonej zdolności poruszania się;</p> <p>ZL III – budynki użyteczności publicznej nie zakwalifikowane do ZL I i ZL II, takie jak szkoły, budynki biurowe, hotele, otwarte przychodnie lekarskie, pomieszczenia usługowe itp.;</p> <p>ZL IV – budynki mieszkalne;</p> <p>ZL V – budynki zamieszkania zbiorowego nie zakwalifikowane do ZL I i ZL II</p>
Materiały niebezpieczne pożarowo	ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 55°C, gazy palne, ciała stałe zapalające się samorzutnie w powietrzu, materiały wybuchowe i pirotechniczne, materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne, materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji oraz materiały mające skłonności do samozapalenia
Prace pożarowo niebezpieczne	prace, podczas których w normalnym ich przebiegu występuje duże prawdopodobieństwo pojawienia się pożaru lub wybuchu
Zagrożenie wybuchem	możliwość tworzenia przez materiały niebezpieczne pożarowo takich mieszanin, które pod wpływem czynnika inicjującego zapłon ulegają gwałtownemu spalaniu połączonemu ze wzrostem ciśnienia
Miejscowe zagrożenie	zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody niebędące pożarem ani klęską żywiołową, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie lub którego usunięcie skutków nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków
Ochrona przeciwpożarowa	realizacja przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez: zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia; zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia; prowadzenie działań ratowniczych
Ochrona przed zadymieniem	ogół czynności i środków zabezpieczających przed rozprzestrzenianiem się dymów i gazów pożarowych w budynkach podczas pożaru

3. Prawne regulacje zewnętrzne

Wykaz obowiązujących aktów prawnych i przepisów związanych z ochroną przeciwpożarową:

Lp.	TYTUŁ AKTU PRAWNEGO	MIEJSCE PUBLIKACJI
1.	Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej	Dz. U. nr 178, poz. 1380; Tekst jednolity z dnia 15 października 2009 r.
2.	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane	Dz. U. nr 243, poz. 1623; tekst jednolity z dnia 12 listopada 2010 r. -
3.	Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. kodeks pracy	Dz. U. nr 24, poz. 141 z późn. zmianami
4.	Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks karny	Dz. U. nr 88, poz. 553 z późn. zmianami
5.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1971 r. kodeks wykroczeń	Dz. U. nr 12, poz. 114 z późn. zmianami
6.	Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów	Dz. U. nr 109, poz. 719
7.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie	Dz. U. z 2015 r. poz. 1422 tekst jednolity
8.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie – zmieniające – wykaz norm	Dz. U. nr 239, poz. 1597
9.	Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych	Dz. U. nr 124, poz. 1030
10.	Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 02 grudnia 2015 r. w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem przeciwpożarowym	Dz. U. z 2015 r., poz. 2117
11.	Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 października 2005 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej i osób wykonujących czynności ochrony przeciwpożarowej	Dz. U. nr 215, poz. 1823
13.	Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 października 2005 r. w sprawie czynności kontrolno – rozpoznawczych przeprowadzanych przez Państwową Straż Pożarną	Dz. U. nr 225, poz. 1934
14.	Wymagania dotyczące bezpieczeństwa baterii wtórnych i instalacji baterii; część 2: baterie stacjonarne	PN-EN 50272-2

Lp.	TYTUŁ AKTU PRAWNEGO	MIEJSCE PUBLIKACJI
15.	Znaki bezpieczeństwa – ewakuacja	PN-92/N 01256-02
16.	Znaki bezpieczeństwa – ochrona przeciwpożarowa	PN-92/N 01256-01
17.	Zastosowanie oświetlenia. Oświetlenie awaryjne	PN-EN 1838
18.	Konserwacja hydrantów wewnętrznych z węzłem pólsztynowym i hydrantów z węzłem płasko składanym	PN-EN 671 - 3
19.	System sygnalizacji pożarowej Część 14: Wytyczne planowania, projektowania, instalowania, odbioru, eksploatacji i konserwacji	PKN-CEN/TS 54-14

4. Przedmiot instrukcji

Przedmiotem opracowania instrukcji są wymagania ochrony przeciwpożarowej w zakresie organizacyjnym i technicznym itp., jakie należy uwzględnić w czasie eksploatacji budynku administracyjno – garażowego ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o. w Sopocie ul. Grotggera 7.

5. Zakres stosowania instrukcji

Niniejsza instrukcja została opracowana na podstawie Ustawy o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1991 r. oraz Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109, poz. 719). W stosunku do budynków mają również zastosowanie inne obowiązujące przepisy, regulujące w szczególności zasady eksploatacji obiektu budowlanego w tym:

- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (Dz. U. nr 243, poz. 1623; tekst jednolity z dnia 12 listopada 2010 r.;
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r w sprawie książki obiektu budowlanego (Dz. U. Nr 120 poz. 1134).

Postanowienia zawarte w niniejszej instrukcji nie naruszają przepisów szczegółowych dotyczących ochrony ppoż. oraz innych przepisów i aktów normatywnych. Instrukcja niniejsza zawiera podstawowe wiadomości dotyczące przyczyn powstawania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, a także zasad zapobiegania tym zjawiskom oraz przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych w tym zakresie.

Do zapoznania się z instrukcją i przestrzegania zawartych w niej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy bez względu na stanowisko służbowe i rodzaj wykonywanej pracy.

Postanowienia instrukcji obowiązują również wszystkich pracowników innych przedsiębiorstw prowadzących prace remontowe, a także inne osoby czasowo przebywające na jego terenie.

Przyjęcie do wiadomości postanowień instrukcji pracownicy potwierdzają własnoręcznym podpisem. Wzór oświadczenia pracownika o zapoznaniu się z postanowieniami instrukcji stanowi załącznik nr 6. Oświadczenie powinno być przechowywane w komórce kadrowej.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109, poz. 719) nakłada obowiązek aktualizacji instrukcji **raz na dwa lata**, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

**INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO POWINNA SIĘ ZNAJDOWAĆ W
MIEJSCACH DOSTĘPNYCH DLA EKIP RATOWNICZYCH**

6. Odpowiedzialność

Za realizację zadań określonych w niniejszej instrukcji oraz za przestrzeganie podanych w niej zasad postępowania odpowiedzialni są wszyscy pracownicy w zakresie zgodnym z zawartymi w instrukcji postanowieniami, oraz pracownicy obcych firm wykonujący na terenie budynku prace niebezpieczne pożarowo.

7. Charakterystyka pożarowa budynku

Budynek administracyjno – garażowy ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o. zlokalizowany jest w Sopocie przy ul. Grottgera 7.

Budynek jest obiektem wielofunkcyjnym. Mieszczą się w nim w części parterowej garaże i magazyny, a w części dwukondygnacyjnej pomieszczenia biurowe. Obiekt jest budynkiem wolnostojącym. Usytuowanie budynku zaznaczono na dołączonym planie sytuacyjnym.

7.1 Powierzchnia, wysokość i liczba kondygnacji

Powierzchnia użytkowa parteru – 1173,8 m;

Powierzchnia poddasza – 817,8 m;

Powierzchnia piwnic – 113,0 m;

Łączna powierzchnia użytkowa całego budynku wynosi **2104,6 m²**.

Wysokość budynku – ze względu na jego wysokość budynek został zakwalifikowany do budynków niskich (N – do 12 m).

Obiekt jest dwukondygnacyjny z częściowym podpiwniczeniem w części garażowej.

Cały budynek jest konstrukcji murowanej. Dach jest konstrukcji drewnianej. Cała konstrukcja jest impregnowana środkiem ogniochronnym, osłonięta od spodu płytami karton – gips. Konstrukcja drewniana dachu w pomieszczeniach garażowych nie jest osłonięta. Dach pokryty jest dachówką ceramiczną. Dach w części garażowo – magazynowej jest konstrukcji drewnianej pokryty papą. Dach od spodu nie jest przykryty. Strop nad piwnicą jest ceglany na belkach stalowych. Pomieszczenia piwniczne na chwilę obecną nie są wykorzystywane. W budynku znajduje się poddasze użytkowane jako archiwum. Otwór drzwiowy oddzielający pomieszczenia na poddaszu z korytarzem powinien być zamykany drzwiami o odporności ogniowej co najmniej 30 min. **Warunek nie jest spełniony.**

7.2 Instalacje i urządzenia techniczne w budynku

W budynku występują następujące instalacje i urządzenia techniczne:

- 1) instalacja wod.-kan. sieć miejska,
- 2) instalacja ogrzewania sieć miejska,
- 3) wentylacja mechaniczna wyciągowa,
- 4) instalacja elektryczna 230/400V,

7.3 Odległość od obiektów sąsiadujących z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe

Wymagana odległość od pozostałych budynków wynosi ponad 8 m. Odległości zostały zachowane.

7.4 Gęstość obciążenia ogniowego

Pomieszczenia magazynowe w pomieszczeniach garażowych kwalifikuje się jako strefy PM o maksymalnej gęstości obciążenia ogniowego $Q_{d\leq 500} \text{ MJ/m}^2$. Dla pomieszczeń zakwalifikowanych do ZL nie określa się obciążenia ogniowego.

7.5 Kategoria zagrożenia ludzi

Ze względu na przeznaczenie obiekt kwalifikuje się do kategorii zagrożenia ludzi **ZL III**.

7.6 Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych

W pomieszczeniach opisywanego obiektu nie stosuje się maszyn, technologii i preparatów chemicznych oraz gazów zaliczanych do łatwopalnych, łatwo zapalnych lub stwarzających ryzyko wybuchem (w ilości przekraczającej granicę bezpieczeństwa wybuchowego), dlatego według PN – EN 1127 – 1; luty 2009, Atmosfery wybuchowe „Zapobieganie wybuchowi i ochrona przed wybuchem” (pojęcia podstawowe) w rozpatrywanym obiekcie **nie przewiduje się występowania pomieszczeń i stref zagrożonych wybuchem.**

7.7 Podział budynku na strefy pożarowe

Budynek został podzielony na dwie strefy pożarowe:

- część biurowo – socjalną,
- garaże i pomieszczenia magazynowe

Dopuszczalna wielkość strefy pożarowej dla omawianego budynku wynosi 8000 m². Warunek spełniony.

7.8 Klasa odporności pożarowej i ogniowej elementów budynku

KLASA ODPORNOŚCI POŻAROWEJ BUDYNKU	KLASA ODPORNOŚCI OGNIOWEJ ELEMENTÓW BUDYNKU					
	Główna konstrukcja nośna	Konstrukcje dachu	Strop	Ściana zewnętrzna	Ściana wewnętrzna	Przykrycie dachu
1	2	3	4	5	6	7
„D”	R 30	(-)	R I E 30	R I E 30	(-)	(-)

R – nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dot. zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,

E – szczelność ogniowa (w minutach), jw.,

I – izolacyjność określona (w minutach), jw.

(-) – nie stawia się wymagań

Elementy budynku wykonano jako nierozprzestrzeniające ognia (NRO).

7.9 Wymagania w zakresie ewakuacji

7.9.1 Wymagania dla pomieszczeń i przejść w pomieszczeniach

Przejście pożarowe:

1. W pomieszczeniach, od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku, powinno być zapewnione przejście, zwane dalej "przejściem ewakuacyjnym", o długości nieprzekraczającej w strefach pożarowych ZL - 40 m – **warunek spełniony**
2. Przejście, o którym mowa w pkt. 1, nie powinno prowadzić łącznie przez więcej niż trzy pomieszczenia. Jako jedno z tych trzech pomieszczeń może być też traktowana wspólna przestrzeń komunikacyjna dla kilku pomieszczeń tworzących funkcjonalny zespół, pod warunkiem że nie jest ona drogą komunikacji ogólnej służącą użytkownikom także innych części budynku – **warunek spełniony**
3. Szerokość przejścia ewakuacyjnego w pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi, należy obliczać proporcjonalnie do liczby osób, do których ewakuacji ono służy, przyjmując co

najmniej 0,6 m na 100 osób, lecz nie mniej niż 0,9 m, a w przypadku przejścia służącego do ewakuacji do 3 osób - nie mniej niż 0,8 m – **warunek spełniony**

4. Wysokość drzwi powinna wynosić 2 m – **warunek spełniony**

Dopuszczalną długość dojsć ewakuacyjnych, od wyjścia z pomieszczenia na drogę ewakuacyjną do wyjścia do innej strefy lub na zewnątrz budynku zwanej dalej „dojściem ewakuacyjnym” przedstawia poniższa tabela:

RODZAJ STREFY	DŁUGOŚĆ DOJŚCIA W M	
	Przy jednym dojściu	Przy co najmniej 2 dojściach
ZL III	30⁽¹⁾	60

⁽¹⁾ W tym nie więcej niż 20 m na poziomej drodze ewakuacji – **warunek spełniony**

7.9.2 Wymagania dla wyjść z pomieszczeń

Wymagania dla wyjść

1. Wyjścia z pomieszczeń na drogi ewakuacyjne powinny być zamykane drzwiami – **warunek spełniony**
2. Drzwi stanowiące wyjście ewakuacyjne z budynku przeznaczonego dla więcej niż 50 osób powinny otwierać się na zewnątrz – **warunek spełniony**
3. Łączną szerokość drzwi w świetle, stanowiących wyjścia ewakuacyjne z pomieszczenia, należy obliczać proporcjonalnie do liczby osób mogących przebywać w nim równocześnie, przyjmując co najmniej 0,6 m szerokości na 100 osób, przy czym najmniejsza szerokość drzwi w świetle ościeżnicy powinna wynosić 0,9 m, a w przypadku drzwi służących do ewakuacji do 3 osób – 0,8 m – **warunek spełniony**
4. Wysokość drzwi powinna wynosić 2 m – **warunek spełniony**
5. Do wyjść należy zapewnić łatwy dostęp. Wyjścia powinny być otwarte (gotowe do natychmiastowego użycia), w przypadku kiedy zachodzi potrzeba zamykania drzwi na klucz, należy obok drzwi umieścić taki klucz (np. w skrzynce z łatwo tłukącym się szkłem) i odpowiednio oznakować. Drzwi muszą być odpowiednio oznakowane – **warunek spełniony**

7.9.3 Wymagania dla poziomych dróg ewakuacyjnych

Szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych należy obliczać przyjmując co najmniej 0,6 m na 100 osób, lecz nie mniej niż 1,4 m. Szerokość poziomej drogi ewakuacyjnej może być zmniejszona do 1,2 m jeżeli jest przeznaczona do ewakuacji nie więcej niż 20 osób.

Wysokość dróg ewakuacyjnych nie może być mniejsza niż 2,2 m, natomiast wysokość lokalnego obniżenia 2 m (np. drzwi), przy czym długość takiego odcinka nie może być większa niż 1,5 m.

Korytarze należy dzielić na odcinki nie dłuższe niż 50 m za pomocą drzwi dymoszczelnych zaopatrzonych w urządzenia zapewniające ich zamknięcie w razie pożaru, z zapewnieniem możliwości ich ręcznego otwarcia. Warunek spełniony.

7.9.4 Wymagane wymiary klatki schodowej

Szerokość użytkowa biegów i spoczników klatki schodowej nie może być mniejsza niż to wynika ze wskaźnika 0,6 m na każde 100 osób na kondygnacji.

Graniczne wymiary schodów przedstawia poniższa tabela:

PRZEZNACZENIE BUDYNKU	MINIMALNA SZEROKOŚĆ UŻYTKOWA (m)		MAKSYMALNA WYSOKOŚĆ STOPNI (m)
	biegu	spocznika	
1	2	3	4
Budynki użyteczności publicznej	1,2	1,5	0,175

7.10 Sposób zabezpieczenia budynku w instalacje użytkowe i ppoż.

Budynek jest zasilany z jednego źródła energii elektrycznej, tj. sieci energetycznej. Budynek posiada przeciwpożarowy wyłącznik prądu. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu to urządzenie odcinające dopływ prądu do wszystkich obwodów z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne w czasie pożaru, należy stosować w strefach pożarowych o kubaturze przekraczającej 1000 m³.

Przeciwpożarowe wyłączniki prądu powinny być umieszczane w pobliżu głównego wejścia do obiektu lub głównego przyłącza sieciowego i odpowiednio oznakowane.

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu w budynku umieszczony został przy drzwiach głównych wejściowych do budynku.

7.11 Oddymianie klatki schodowej

Oddymianie klatki schodowej dla tego typu budynku nie jest wymagane przepisami.

7.12 Elementy wykończenia wnętrza

Wymagania dla elementów wykończenia wnętrza

1. W strefie pożarowej ZL III zabrania się stosowania do wykończenia wnętrza materiałów łatwo zapalnych, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące – **warunek spełniony**
2. Na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji, stosowanie materiałów i wyrobów budowlanych łatwo zapalnych jest zabronione – **warunek spełniony**
3. Okładziny sufitów oraz sufity podwieszane muszą być wykonane z materiałów nie palnych lub nie zapalnych, niekapiących i nieodpadających pod wpływem ognia – **warunek spełniony**

7.13 Wyposażenie w systemy alarmowe, gaśnice, hydranty wewnętrzne

W obiekcie zainstalowany jest system sygnalizacji pożaru. Jest to system jedno pętlowy adresowalny. Centrala SAGITTA – 100 umieszczona jest w pomieszczeniu dyspozytora. Zainstalowane czujki to optyczne czujki dymu Apollo lub Polon 30. Instalacja sygnalizacji pożaru powinna być konserwowana zgodnie z PKN-CEN/TS 54-14 „System sygnalizacji pożarowej - Część 14: Wytyczne planowania, projektowania, instalowania, odbioru, eksploatacji i konserwacji”. W omawianym obiekcie system sygnalizacji pożaru nie jest wymagany przepisami. Natomiast jeżeli istnieje system sygnalizacji pożaru należy go konserwować na bieżąco.

Budynek wyposażono w gaśnice wg. zasady, że jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg

zawartego w gaśnicach będzie przypadać w strefie zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL lub gęstości obciążenia ogniowego powyżej 500 MJ/m² na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej.

Rozmieszczenie gaśnic zaznaczono na poszczególnych rzutach kondygnacji.

Gaśnice rozmieszczono:

- 1) w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, w szczególności:
- 2) w miejscach nie narażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła,

Przy rozmieszczeniu gaśnic spełniono następujące warunki:

- 1) odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek do najbliższej gaśnicy nie będzie większa niż 30 m;
- 2) do gaśnic będzie zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m.

Do zabezpieczenia obiektu zastosowano gaśnice śniegowe i proszkowe w łącznej ilości – 13 szt.

Oznaczenia stosowane na gaśnicach:

	POŻARY CIAŁ STAŁYCH Gaśnica może być używana do pożarów ciał stałych pochodzenia organicznego, np. pożary drewna, papieru, tworzyw sztucznych, tkanin itp.,
	POŻARY CIECZY PALNYCH Gaśnica może być używana do pożarów cieczy palnych np. pożary benzyn, alkoholi, lakierów, rozpuszczalników, itp.,
	POŻARY GAZÓW Gaśnica może być używana do pożarów gazów palnych, np. pożary metanu, acetylenu, wodoru, gazu ziemnego i innych,

Oznakowanie gaśnic

Każda gaśnica posiada naklejoną etykietę zawierającą piktogramy objaśniające zakres i sposób stosowania gaśnicy

Rodzaj gaśnicy	GAŚNICA 6 kg proszku gaśniczego ABC 21A 113B C
Sposób uruchamiania	<ol style="list-style-type: none"> 1 Wyciągnąć zabezpieczenie 2 Wyciągnąć wąż z uchwyty skierować na źródło ognia nacisnąć dźwignię
Zakres stosowania (grupy pożarów)	 OSTROŻNIE PRZY GASZENIU URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH TYLKO DO 1000V; ZACHOWAĆ ODSTĘP MIN. 1m
Informacje użytkowe	<p>Na każdym uruchomieniu gaśnicy powstanie napięcie. Przekroczenie dopuszczalnego napięcia grozi śmiercią. Nie należy używać gaśnic do gaszenia urządzeń elektrycznych, które nie są oznaczone jako bezpieczne.</p> <p>WYKAZ WŁAŚCIWOŚCI: 6 kg proszku gaśniczego ABC CZAS TRWAŁOŚCI: 120 s CIĘŻAR: 6,5 kg</p>
Producent (Nazwa)	PRACOWNIA
Informacje o dacie produkcji	
	MOŻNA UŻYWAĆ DO GASZENIA URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH O NAPIĘCIACH ZNAMIONOWYCH DO 1000 V PRZY ZACHOWANIU DOPUSZCZALNEJ ODLEGŁOŚCI ZBLIŻENIA 1,5 m ORAZ POD WARUNKAMI PRZEBYTRZEGANIA ZASAD OKREŚLONYCH W INSTRUKCJI ORGANIZACJI BEZPIECZNEJ PRACY W ENERGETYCE

Zasady użycia gaśnicy:

W celu użycia gaśnicy należy:		
1	Udać się do miejsca jej umieszczenia	
2	Przenieść gaśnicę do miejsca pożaru	
3	Przed uruchomieniem wyciągnąć zawleczkę. Nacisnąć dźwignię uwalniając środek gaśniczy	
4	Dyszę gaśnicy skierować w kierunku źródła ognia.	

Budowa i obsługa gaśnic:

Gaśnice proszkowe

Gaśnica proszkowa GP-6x-ABC

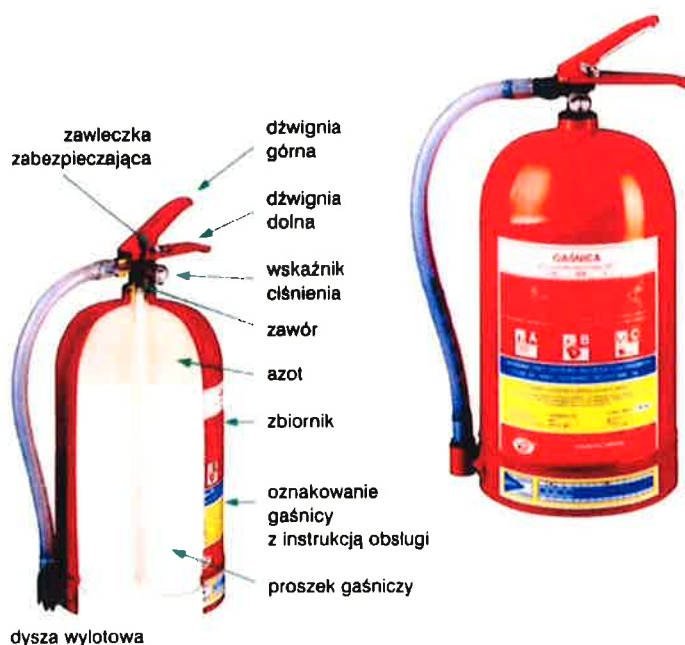
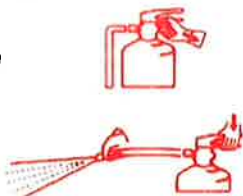
Przeznaczona jest do gaszenia pożarów grupy A, B i C

Obsługa gaśnicy:

1. Wyciągnąć zabezpieczenie

2. Wyjąć wąż z uchwytu, skierować na źródło ognia, nacisnąć dźwignię

Gaśnice tego typu wykonywane są w dwóch odmianach: pod stałym ciśnieniem, w których środek gaśniczy znajduje się w zbiorniku stale pod ciśnieniem gazu roboczego (typ X) oraz z dodatkowym zbiornikiem zawierającym gaz roboczy (typ Z). W pierwszym przypadku wypływ proszku przez dyszę jest możliwy bezpośrednio po wyciągnięciu zawlecзки i otwarciu zaworu. W drugim przypadku (TYP Z) otwarcie zaworu jest poprzedzone przebiciem przepony (najczęściej) dodatkowego zbiornika z gazem roboczym, co umożliwia jego przepływ do zbiornika środka gaśniczego. Technika gaszenia jest identyczna jak w przypadku gaśnicy śniegowej. Gaszenie można w każdej chwili przerwać zwalniając dźwignię zaworu. Gaśnice te nadają się do gaszenia pożarów grup A, B i C. W budynkach nie stosuje się gaśnic do gaszenia pożarów grupy D i F.

W razie pożaru należy:

W przypadku używania gaśnicy pod stałym ciśnieniem (typu X):

- 1) zdjąć z wieszaka i podbiec z nią do ognia,
- 2) przed uruchomieniem wyciągnąć zawleczkę i nacisnąć dźwignię uwalniającą proszek,
- 3) strumień proszku skierować w ogień.

Manometr wskazuje utrzymywanie się stałego ciśnienia w gaśnicy.

W przypadku używania gaśnicy ze zbiornikiem na środek wyrzucający (typu Z):

- zdjąć z wieszaka i podbiec z nią do ognia,
- przed uruchomieniem wyciągnąć zawleczkę i nacisnąć dźwignię uwalniającą środek wyrzucający (CO₂), po czym zwolnić dźwignię. Odczekać około 5 sekund, aby CO₂ spulchnił proszek, następnie nacisnąć dźwignię ponownie,
- strumień proszku skierować w ogień.

W przypadku używania gaśnic ze zbijakiem, należy postępować adekwatnie jak przy gaśnicach typu Z, różnica polega na tym, że gaśnice zbijakowe wyposażone są w wąż z prądownicą zamiast dźwigni.

Gaśnice śniegowe

Gaśnica śniegowa GS-5X

Przeznaczona jest do gaszenia pożarów grupy B i C

Gaśnice tego typu wykonywane są jako wysokociśnieniowe butle zaopatrzone w zawór i dyszę wylotową. Zbiorniki tych gaśnic poddawane są stale oddziaływaniu wysokiego ciśnienia i w związku z tym są wyposażone w zawór bezpieczeństwa (przeponę). Gaśnica tego typu może być użyta do gaszenia pożarów grup B i C.

W razie pożaru należy:

- przenieść gaśnicę i podbiec z nią do ognia,

- przed uruchomieniem wyciągnąć zawleczkę, nacisnąć dźwignię uwalniając CO₂,
- dyszę gaśnicy skierować w ogień,
- gaśnicę należy chronić przed możliwością nagrzania się powyżej 35°C.

7.14 Hydranty wewnętrzne

Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa (hydrantowa) to sieć wodociągowa nawodniona, zainstalowana wewnątrz budynku, z której pobiera się za pomocą hydrantów wewnętrznych lub zaworów hydrantowych wodę do gaszenia pożaru. Hydranty wewnętrzne przeznaczone są do gaszenia pożarów ciał stałych.

Do zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku przewidziano hydranty wewnętrzne D_N 25 szt. 1 oraz D_N 52 szt. 2. Rozmieszczenie hydrantów – patrz rzuty poszczególnych kondygnacji. Zasięg hydrantu wynosi 20m.

7.15 Drogi pożarowe

Droga pożarowa nie jest wymagana. Istnieje możliwość dojazdu pod budynek od ul. Grottgera.

7.16 Liczba osób w obiekcie

W obiekcie w zależności od pory dnia przebywa poniżej 50 osób.

8. Terminy konserwacji, przeglądów i badań urządzeń w obiekcie.

Nazwa urządzeń, systemu lub instalacji	Rodzaj badań	Czasookres (nie rzadziej niż)	Wykonawca badań	Uwagi
Okresowa kontrola całego budynku	- stan techniczny sprawności - stan techniczny sprawności i wartości użytkowej	Raz na rok Raz na 5 lat	We własnym zakresie lub zewnętrzna firma specjalistyczna	Ustawa „Prawo Budowlane” Wynik pracy komisji w formie protokołu oraz dodatkowo odnotować w książce obiektu budowlanego
Czasookresy badań eksploatacyjnych urządzeń elektrycznych.	- rezystancji izolacji - skuteczności ochrony przeciwporażeniowej	Raz na 5 lat	Powinny być wykonane każdorazowo po wprowadzeniu zmian lub wykonaniu prac w instalacji elektrycznej oraz we wszystkich przypadkach, gdy możliwe jest przypuszczenie, że stan izolacji lub ochrony przeciwporażeniowej uległ pogorszeniu lub wystąpiły uszkodzenia.	

- 1) Urządzenia przeciwpożarowe w obiekcie powinny być wykonane zgodnie z projektem, a warunkiem dopuszczenia do ich użytkowania jest przeprowadzenie odpowiednich dla danego urządzenia prób i badań, potwierdzających prawidłowość ich działania.
- 2) Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice przenośne i przewoźne, zwane dalej „gaśnicami”, powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym, zgodnie z zasadami i w sposób określony w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcjach obsługi, opracowanych przez ich producentów.
- 3) Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne, powinny być przeprowadzane w okresach ustalonych przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.
- 4) Węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych powinny być raz na 5 lat poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze, zgodnie z Polską Normą dotyczącą konserwacji hydrantów wewnętrznych.

Nazwa urządzeń, systemu lub instalacji	Rodzaj badań	Czasookres (nie rzadziej niż)	Wykonawca badań	Uwagi
Przeciwpożarowy wyłącznik prądu i wyłącznik UPS	Sprawdzenie prawidłowości działania.	Nie rzadziej niż raz na rok	Zakładowy elektryk posiadający uprawnienia „D”+ „E” lub zewnętrzna firma	
Gaśnice	przeglądy okresowe	raz na 12 miesięcy	Autoryzowana firma specjalistyczna	
	wymiana proszku gaśniczego	co 5 lat		
	badania i legalizacja zbiorników pod nadzorem UDT	Gaśnice płynowe i proszkowe co 5 lat Gaśnice śniegowe co 10 lat		
Hydranty wewnętrzne	Wg programu badania hydrantu w PN19	Nie rzadziej niż raz w roku	Zewnętrzna firma specjalistyczna	
Instalacja odgromowa (piorunochronna)	- badanie okresowe	- Raz na 5 lat	Zewnętrzna firma specjalistyczna lub zakładowy elektryk	
	- oględziny	- Raz na rok		
Sieć hydrantów zewnętrznych	ogłędziny i sprawdzanie wydajności oraz ciśnienia	Raz na rok	Zewnętrzna firma specjalistyczna	
System Sygnalizacji Pożaru	Obsługa kwartalna	Co kwartał	Zewnętrzna firma specjalistyczna posiadająca odpowiednie certyfikaty	
	Obsługa roczna	Nie rzadziej niż raz w roku	Zewnętrzna firma specjalistyczna posiadająca odpowiednie certyfikaty	Zgodnie z CEN/TS 54-14:2004
Oznakowanie obiektu znakami BHP, ochrona przeciwpożarowa i znakami ewakuacyjnymi	Audyt zakładu	Na bieżąco, po każdym remoncie oraz nie rzadziej niż raz w roku	Służby wewnętrzne	
Drzwi przeciwpożarowe (drzwi o wskazanej odporności ogniowej)	Przegląd okresowy powinien obejmować: - sprawdzenie, smarowanie funkcjonowania drzwi, - sprawdzenie stanu uszczelki pęczniającej, - regulacja samozamykaczy	Nie rzadziej niż raz w roku	Służby wewnętrzne - sporządzenie protokołu z przeglądu (badania)	Jeżeli takie drzwi są zamontowane na budynku.
Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne	Badanie prawidłowości: a) oświetlenia drogi ewakuacyjnej, b) oświetlenia miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi, miejsc usytuowania sprzętu ppoż. (gaśnice, hydranty) i miejsc w pobliżu punktu pomocy medycznej.	Nie rzadziej niż raz w roku	Specjalistyczna firma lub zakładowy elektryk posiadający uprawnienia	Parametry oceny badań wg. PN-EN 1835:2005 Ad. a) min. 0,5 lx, Ad. b) min. 5 lx - jeśli nie znajdują się na drodze ewakuacyjnej.

9. Postanowienia instrukcji

Zgodnie z art. 3 i 4 Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej właściciel, użytkownik budynku, obiektu lub terenu ma za zadanie zapewnić jego ochronę przeciwpożarową poprzez wypełnienie szeregu spoczywających na nim obowiązków.

Prawidłowa realizacja zadań określonych ww. artykułami wymaga (w przypadku obiektu będącego przedmiotem opracowania) od właściciela obiektu wyznaczenia wszystkich osób, które w jego imieniu zapewnią ochronę przeciwpożarową w obiekcie.

9.1. Organizacja ochrony przeciwpożarowej

1. Nadzór nad ochroną przeciwpożarową sprawuje bezpośrednio właściciel obiektu Energa – Oświetlenie Sp. z o.o. usytuowanego w Sopocie przy ul. Grottgera 7.
2. Sprawy ochrony przeciwpożarowej w budynku prowadzi osoba upoważniona przez Prezesa.
3. Zgodnie z art. 207 §1 i §2 oraz art. 209 §1 Kodeksu Pracy Właściciel jest zobowiązany do wyznaczenia osób odpowiedzialnych za udzielenie pierwszej pomocy oraz osób wykonujących działania w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji osób znajdujących się na terenie obiektu.
4. Szczegółowe zadania pracowników stosownie do schematu organizacyjnego firmy i zajmowanego stanowiska określono poniżej.

9.2. Obowiązki wszystkich pracowników.

Wszyscy pracownicy obowiązani są do przestrzegania zakazów i nakazów dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektu, a w szczególności muszą:

- 1) znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe w zakresie zapobiegania i zwalczania pożarów,
- 2) umieć posługiwać się sprzętem gaśniczym oraz znać jego lokalizację,
- 3) znać rozmieszczenie głównych wyłączników prądu oraz tablic rozdzielczych prądu,
- 4) przestrzegać zakazu palenia tytoniu i używania ognia otwartego,
- 5) przestrzegać zakazów prowizorycznego instalowania urządzeń elektrycznych, dokonywania napraw urządzeń i instalacji elektrycznych, pozostawiania bez dozoru włączonych urządzeń, które nie są przystosowane do pracy ciągłej.
- 6) nie zastawiać dostępu do drzwi i wyjść ewakuacyjnych, gaśnic i hydrantów,
- 7) nie składać na drogach ewakuacyjnych materiałów palnych oraz innych materiałów i przedmiotów ograniczających szerokość przejść ewakuacyjnych,
- 8) dbać o właściwy stan bezpieczeństwa pożarowego miejsca pracy,
- 9) brać udział w szkoleniach i zarządzanych ćwiczeniach z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- 10) brać udział w akcjach ratowniczych w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
- 11) informować bezpośredniego przełożonego o zauważonych nieprawidłowościach mogących być przyczyną pożaru w obiekcie,
- 12) wykonywać inne polecenia wydawane przez bezpośredniego przełożonego dotyczące zachowania zasad bezpieczeństwa pożarowego.

9.2.1. Obowiązki właściciela obiektu

Właściciel obiektu zapewniając jego ochronę przeciwpożarową jest obowiązany:

- 1) przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno – budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- 2) wyposażyć budynek w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
- 3) zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
- 4) zapewnić osobom przebywającym w budynku bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,

- 5) przygotować budynek do prowadzenia akcji ratowniczej,
- 6) zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- 7) ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- 8) zapewnić zaznajomienie się pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- 9) przygotować budynek do prowadzenia akcji ratowniczo – gaśniczej.

9.2.2. Obowiązki pracownika prowadzącego sprawę ppoż.

Pracownik prowadzący sprawę ppoż. (jeżeli taki jest zatrudniony) zobowiązany jest do:

- 1) kontrolowania przestrzegania przez pracowników obowiązujących przepisów przeciwpożarowych oraz prowadzenia działalności propagandowej i ostrzegawczej w tym zakresie,
- 2) udział w kontrolach prowadzonych przez organy Państwowej Straży Pożarnej, wydawania doraźnych zaleceń zgodnie z uprawnieniami ustalonymi przez przełożonego,
- 3) przeprowadzania szkoleń pracowników,
- 4) sprawowania nadzoru nad prawidłowym rozmieszczeniem oraz terminową konserwacją sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych, odpowiednim oznakowaniem i utrzymaniem dróg ewakuacyjnych i pożarowych,
- 5) zgłaszania przełożonym wniosków w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczeń, urządzeń i instalacji w budynku,
- 6) brania czynnego udziału w szkoleniach, naradach i odprawach poświęconych zagadnieniom z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- 7) brania udziału w komisjach oceny projektów inwestycyjnych przebudowy lub modernizacji obiektu i jego urządzeń oraz udział w komisjach odbiorczych,
- 8) analizowania przyczyn i skutków zaistniałych pożarów oraz opracowywania wniosków i metod zapobiegania,
- 9) współpracy z właściwą Komendą Państwowej Straży Pożarnej,
- 10) nadzoru nad realizacją zaleceń pokontrolnych,
- 11) rozpatrywania wniosków dotyczących poprawy stanu bezpieczeństwa pożarowego w budynku, wpływających od pracowników i przedstawiania ich do realizacji.

9.2.3. Obowiązki Administratora obiektu

- 1) Utrzymanie budynku w należytym stanie technicznym,
- 2) Zapewnienie opracowania i aktualizacji Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego,
- 3) Utrzymanie prawidłowego stanu technicznego instalacji i urządzeń służących ochronie przeciwpożarowej oraz podręcznego sprzętu gaśniczego,
- 4) Egzekwowanie zakazu tarasowania przejść i dróg ewakuacyjnych oraz zapewnienie swobodnego dostępu do urządzeń przeciwpożarowych i podręcznego sprzętu gaśniczego,
- 5) Organizowanie ćwiczeń ewakuacyjnych z podległych budynków,
- 6) Wyposażanie urządzeń przeciwpożarowych w niezbędne i aktualne instrukcje obsługi oraz zapewnienie przeszkolenia pracowników,
- 7) Zapewnienie usuwania usterek lub uszkodzeń w instalacjach zewnętrznych i wewnętrznych mających wpływ na stan bezpieczeństwa pożarowego,
- 8) Wyposażenie obiektu w znaki ewakuacyjne i bezpieczeństwa, zapewnienie sprawności oświetlenia awaryjnego,
- 9) Zapewnienie prowadzenia okresowych badań i pomiarów instalacji elektrycznej, odgromowej, wentylacyjnej oraz prowadzenie stosownej dokumentacji,
- 10) Zapewnienie dokonywania konserwacji podręcznego sprzętu gaśniczego i innych urządzeń przeciwpożarowych będących na wyposażeniu obiektu.

9.2.4. Obowiązki kierownika rejonu, dyspozytora, personelu sprząającego

Kierownik rejonu zobowiązany jest do:

- 1) reagowania na stany alarmowe zgodnie z procedurami postępowania określonymi w niniejszej instrukcji w przypadku zagrożenia,
- 2) reagowanie na alarmy o uszkodzeniach w instalacjach i urządzeniach technicznych,
- 3) współdziałania z dowódcami jednostek ratowniczych przy prowadzonych działaniach ratowniczych,
- 4) nadzorowanie akcji ewakuacyjnej,
- 5) prowadzenia akcji ratowniczo – gaśniczej,
- 6) wykonywania innych zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Pracownicy - dyspozytorzy (praca całodobowa) zobowiązani są do:

- 1) reagowania na stany alarmowe zgodnie z procedurami postępowania określonymi w niniejszej instrukcji w przypadku zagrożenia,
- 2) poinformowania służb ratowniczych w przypadku powstania zagrożenia pożarem lub innym miejscowym zagrożeniem,
- 3) wyłączenia napięcia używając głównego wyłącznika prądu w przypadku powstania pożaru,
- 4) otwarcia drzwi głównych do budynku,
- 5) kontrolowania stanu działania Centrali Sygnalizacji Pożaru (centralka jest umieszczona w pomieszczeniu dyspozytora),
- 6) reagowania na stany alarmowe Centrali Pożarowej.

Pracownicy personelu sprząającego:

- 1) po ogłoszeniu alarmu o zagrożeniu lub pożarze przerywają pracę i udają się po odpowiednie dyspozycje do kierującego akcją,
- 2) jednocześnie przeszukują wszystkie pomieszczenia i informują o tym fakcie prowadzącego działania (przeszukanie ma za zadanie wyeliminowanie pobytu ludzi w pomieszczeniach w czasie pożaru).

10. Potencjalne źródła powstania pożaru.

Jako potencjalne źródła przyczyny powstania pożaru uważa się:

- 1) nieostrożne obchodzenie się z otwartym ogniem – porzucanie palących się niedopałków papierosów, wchodzenie z otwartym ogniem do pomieszczeń, w których występuje zagrożenie pożarowe,
- 2) pozostawienie po pracy nie wyłączonych spod napięcia urządzeń elektroenergetycznych nie przewidzianych do pracy w ruchu ciągłym,
- 3) ustawianie rozgrzewających się urządzeń elektrycznych tj. kuchenki, grzejniki, czajniki, grzałki itp. w bezpośrednim sąsiedztwie materiałów palnych,
- 4) podłączenie do jednego gniazdka wtykowego kilku odbiorników energii elektrycznej o łącznej mocy przekraczającej wartość przewidzianą dla danego gniazda,
- 5) niewłaściwe posługiwanie się materiałami łatwopalnymi,
- 6) niewłaściwe zabezpieczenie pomieszczeń przed dostępem osób postronnych,
- 7) stosowanie materiałów palnych jako osłony punktów świetlnych,
- 8) niewłaściwa i nieterminowa konserwacja urządzeń instalacji elektrycznych i odgromowych,
- 9) korzystanie z obluzowanych gniazd wtykowych oraz nieprawidłowo podłączonych przewodów instalacji elektrycznych powodujących silne nagrzewanie się przewodów,
- 10) nieprzestrzeganie środków ostrożności podczas prac pożarowo niebezpiecznych (spawanie, lutowanie, odmrażanie itp.),
- 11) nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów przeciwpożarowych,
- 12) samozapalanie się materiałów,
- 13) podpalenie i /lub działania terrorystyczne.

11. Drogi rozprzestrzeniania się pożaru.

Drogami rozprzestrzeniania się pożarów w obiektach są:

- drogi komunikacji poziomej,
- drogi komunikacji pionowej (klatki schodowe, kanały wentylacyjne, okładziny ścienne)

Możliwe są trzy sposoby rozprzestrzeniania się pożaru: przez unoszenie, czyli konwekcję, promieniowanie lub przewodnictwo cieplne.

Największa ilość ciepła przenoszona jest drogą konwekcji, czyli unoszenia rozgrzanych gazów ku górze. Wędrujące w ten sposób gazy mogą spowodować zapłon napotkanych po drodze materiałów palnych (np.: okładziny sufitowej, elementów wystroju wnętrza). Zagrożenie polega także na gromadzeniu rozgrzanych gazów pod sufitem i ogrzewaniu konstrukcji budynku do temperatur mogących naruszyć jego statykę. Dzięki zjawisku konwekcji rozgrzane gazy mogą poruszać się również kanałami wentylacyjnymi lub technologicznymi i powodować zapalenia w innych pomieszczeniach lub okładzin wewnątrz samych kanałów.

Promieniowanie cieplne rozchodzi się we wszystkich kierunkach jednakowo i słabnie wraz z odległością.

Przewodnictwo cieplne wiąże się z właściwościami fizyko - chemicznymi napotkanych materiałów i może przebiegać szybciej w elementach metalowych, które nie są izolowane przed bezpośrednim działaniem ognia.

Pożar może się rozprzestrzeniać z różną szybkością, w zależności od kilku czynników, z których najważniejsze są:

- 1) rozkład materiału palnego - im więcej luźno rozrzuconych elementów palnych tym szybciej będzie się pożar rozprzestrzeniał,
- 2) temperatura zapłonu materiałów palnych - im niższa tym szybciej będą się rozprzestrzeniały płomienie,
- 3) stan skupienia materiałów palnych - najszybciej palą się gazy, gdyż spalają się wybuchowo rozprzestrzeniając płomienie z szybkością kilkuset metrów na sekundę, wolniej spalają się pary palne cieczo łatwo zapalnych (o ile nie wystąpi wybuch mieszaniny tych par z powietrzem), najwolniej rozprzestrzeniają pożar materiały stałe, gdyż wymagają rozgrzania do dość wysokich temperatur (rzędu kilkuset stopni Celsjusza).

Dla przykładu podaje się temperatury niektórych źródeł ciepła:

🔥 Płonąca zapalka	600 - 800 ⁰ C,
🔥 Żar papierosa	450 - 600 ⁰ C,
🔥 Płomień świecy	1300 ⁰ C,
🔥 Kuchenka, słoneczko elektryczne	450 - 550 ⁰ C,
🔥 Żarówka 100-200 W	126 - 200 ⁰ C,
🔥 Łuk elektryczny	3500 ⁰ C,
🔥 Palenisko z drewnem	700 - 1100 ⁰ C,
🔥 Palenisko z węglem kamiennym	1700 ⁰ C.

Wpływ na rozwój pożaru ma również późne wykrycie pożaru i zaalarmowanie Straży Pożarnej, niesprawne gaśnice lub ich brak, nieumiejętność posługiwania się podręcznym sprzętem gaśniczym przez pracowników, nagromadzenie na ciągach ewakuacyjnych materiałów palnych.

11.1 Zasady zapobiegania powstawaniu pożarów w obiekcie

Podstawowe zakazy wymagane przez warunki ochrony przeciwpożarowej:

- 1) zabrania się użytkowania elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na palnym podłożu. Dopuszcza się stosowanie elektrycznych urządzeń grzejnych, eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta,
- 2) zabrania się stosowania materiałów łatwopalnych na osłony punktów świetlnych,
- 3) zabrania się ustawiania i instalowania w odległości mniejszej niż 0,5 m od wszelkich materiałów palnych urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100 °C, oraz linii kablowych, przewodów uziemiających i przewodów odprowadzających instalacji odgromowej,
- 4) zabrania się instalowania opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych bezpośrednio na palnym podłożu, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem,
- 5) zabrania się prowizorycznego instalowania urządzeń elektrycznych, dokonywania napraw urządzeń i instalacji elektrycznych przez osoby nie posiadające odpowiednich uprawnień, jednoczesnego włączania urządzeń elektrycznych o łącznej mocy powodującej przeciążenie instalacji elektrycznej, pozostawiania bez dozoru,
- 6) zabrania się uniemożliwiania lub ograniczania dostępu do drzwi i wyjść ewakuacyjnych oraz ich zamykania w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie, gaśnic i hydrantów, przeciwpożarowych wyłączników prądu, tablic rozdzielczych prądu elektrycznego i głównych zaworów wody,
- 7) zabrania się składowania na drogach ewakuacyjnych materiałów palnych oraz innych materiałów ograniczających szerokość przejścia. Na klatkach schodowych nie wolno ustawiać jakichkolwiek przedmiotów,
- 8) drogi, wyjścia i kierunki ewakuacji, miejsca usytuowania gaśnic oraz miejsce zainstalowania pożarowego wyłącznika prądu powinny być oznakowane znakami bezpieczeństwa,
- 9) po zakończeniu pracy należy dokładnie sprawdzić pomieszczenia zwracając uwagę na wyłączenie urządzeń elektrycznych nie pracujących w systemie ciągłym.

11.2 Zapobieganie pożarom powstałym na skutek niewłaściwego obchodzenia się z cieczami łatwo zapalnymi i gazami palnymi

Należy przyjąć, że ciecze palne i gazy palne stosowane będą w budynku jedynie incydentalnie. Zagrożenie pożarowe wynika z właściwości tych cieczy i gazów. Substancje te mają niską temperaturę zapłonu. Pary tych cieczy i gazy tworzą z powietrzem mieszaniny wybuchowe w stosunkowo szerokim zakresie stężeń.

Główne kierunki zabezpieczenia przed pożarem lub wybuchem są następujące:

- ograniczenie do minimum ilości cieczy palnych w pomieszczeniu,
- hermetyzacja urządzeń technologicznych, w których są one stosowane,
- niedopuszczenie do powstawania stężeń wybuchowych poprzez stosowanie odpowiednio wydajnej wentylacji,
- eliminowanie z pomieszczeń, w których są one stosowane urządzeń i czynności, które mogłyby dostarczyć wystarczającego do ich zapalenia bodźca energetycznego,
- utrzymywanie w czystości pomieszczeń, w których przechowywane są niebezpieczne substancje.

W zakresie przechowywania cieczy łatwo zapalnych reguluje szczegółowo Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków i innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109, poz. 719).

11.3 Podstawowe zasady przechowywania i stosowania butli z gazami palnymi

**BUTLE Z GAZAMI PALNYMI NALEŻY PRZECHOWYWAĆ W
POMIESZCZENIACH
PRZEZNACZONYCH WYŁĄCZNIE DO TEGO CELU**

- 1) pomieszczenia magazynowe przeznaczone do składowania gazów palnych powinny spełniać wymagania określone dla pomieszczeń zagrożonych wybuchem,
- 2) pomieszczenie magazynowe butli z gazami palnymi należy chronić przed ogrzaniem do temperatury przekraczającej 308,15 K (35°C),
- 3) jeżeli butle, o których mowa powyżej zawierają gaz płynny, najbliższe studzienki lub inne zagłębienia terenu powinny być oddalone o co najmniej 8 m,
- 4) butle przeznaczone do przechowywania i transportu powinny być oznakowane zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa oraz barw rozpoznawczych,
- 5) dopuszczalne jest magazynowanie w jednym pomieszczeniu butli z gazami palnymi oraz niepalnymi z wyjątkiem gazów utleniających oraz butli opróżnionych z butlami napełnionymi gazem palnym, pod warunkiem oddzielnego ustawienia,
- 6) butle z gazami palnymi nieposiadające stóp należy magazynować w drewnianych ramach w pozycji poziomej – dopuszcza się układanie butli w stosy o wysokości do 1,5 m,
- 7) butle należy zabezpieczyć przed upadkiem, stosując bariery, przegrody lub inne środki zabezpieczające, a zawory butli zabezpieczyć kołpakami.

11.4 Pożary powstałe od nie zgaszonych papierosów.

Nie zgaszone papierosy stanowią źródło ognia o temperaturze od 250 do 650°C. Najbardziej podatne na zapalenie się od niedopałka papierosa są materiały, których temperatura zapalenia jest w granicach temperatury niedopałka jak: gazy, ciecz łatwo zapalne, wyroby z papieru, materiały pochodzenia celulozowego, odpady z drewna.

**W związku z powyższym obowiązuje bezwzględny zakaz
palenia tytoniu i używania otwartego ognia na terenie
obiektu.**

12. Zasady postępowania na wypadek powstania pożaru w obiekcie

12.1 INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU.

ALARMOWANIE

1. W przypadku zauważenia pożaru, klęski żywiołowej lub innego zagrożenia, należy niezwłocznie ustalić miejsce zagrożenia, drogi jego rozwoju, zagrożenie dla życia osób i otaczającego mienia oraz środowiska.
2. Niezwłocznie zawiadomić pozostałych użytkowników budynku, ochronę budynku i osobę z kierownictwa. W przypadku pożaru nacisnąć przycisk pożarowy ROP (alarm II-go stopnia).
3. Jeżeli w budynku nie ma Zarządzającego Obiektem, należy go niezwłocznie powiadomić telefonicznie o zaistniałej sytuacji.
4. Dyżurny dyspozytor alarmuje / potwierdza sygnał z monitoringu pożarowego/: STRAŻ POŻARNĄ
tel. 998 / 112

5. W przypadku innego zagrożenia np. awarii instalacji wodnej, elektrycznej lub ciepłowniczej należy powiadomić odpowiednie pogotowia techniczne (np. wodno-kanalizacyjne, energetyczne, ciepłownicze).
6. Alarmując należy podać :
 - co się wydarzyło (rodzaj zdarzenia, występujące zagrożenia, np. życia),
 - nazwę i adres lokalizacji budynku oraz jak najlepiej do niego dojechać,
 - swoje nazwisko i imię oraz numer telefonu z którego następuje alarmowanie,
 - ewentualne zagrożenia wymagające interwencji również innych służb:
 - POLICJI
 - POGOTOWIA RATUNKOWEGO
 - POGOTOWIA ENERGETYCZNEGO
 - POGOTOWIA WODNO-KANALIZACYJNEGO
7. Nie wolno odkładać słuchawki telefonicznej do czasu potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia. Odczekać w pobliżu telefonu, celem ewentualnego sprawdzenia zgłoszenia. Dotyczy to również alarmu z monitoringu.
8. Osoba zgłaszająca o pożarze powiadamia swych przełożonych o zaistniałej sytuacji, strażnik przygotowuje otwarcie bram wjazdowych na teren budynku. Służby ochrony organizują dostęp do pomieszczeń objętych pożarem lub zadymieniem. Wskazują przybyłym jednostkom Straży Pożarnej dojścia i przejścia do pomieszczeń zagrożonych, wskazują miejsca wyznaczone do ewakuacji oraz ustawienia bojowych samochodów przy zewnętrznych hydrantach.

Zasady postępowania pracowników do czasu przybycia jednostek ratowniczo – gaśniczych.

Akcją ratowniczo – gaśniczą do czasu przybycia służb ratowniczych kieruje kierownik rejonu w godzinach pracy lub osoba przez niego wyznaczona względnie, gdy osoba taka nie przejawia dostatecznej inicjatywy, na kierownika wyznacza się najbardziej energicznego i opanowanego pracownika, który zajmie się organizowaniem akcji według poniższego schematu:

- 1) dokona oceny sytuacji:
 - rozmiar zniszczeń,
 - ilość poszkodowanych (ofiar),
 - kierunek i intensywność rozprzestrzeniania się pożaru,
- 2) dokona podziału zadań dla pracowników biorących udział w akcji:
 - zaalarmowanie jednostek ratowniczych,
 - przeprowadzenie ewakuacji ludzi i mienia,
 - usunięcie z obszaru pożaru wszelkich materiałów niebezpiecznych (butle z gazami technicznymi, pojemniki z cieczami palnymi),
 - odłączenie dopływu energii elektrycznej,
 - podjęcie działań gaśniczych,
- 3) wyznaczenia pracownika, którego zadaniem będzie udzielanie przybyłym jednostkom służb ratowniczych informacji dotyczących:
 - źródła ognia,
 - punktów czerpania wody,
 - obiektów stwarzających zagrożenie pożarowe, wybuchowe, bezpośrednio zagrożonych przez pożar,
 - przeciwpożarowych wyłączników prądu elektrycznego,
- 4) współpraca z przybyłymi jednostkami służb ratowniczych.

Pozostałych pracowników obowiązuje bezwzględne podporządkowanie się rozkazom i poleceniom osoby, która objęła kierownictwo i wszelkie jej polecenia ściśle wykonywać. Niezależnie od powyższego decydujące znaczenie na skuteczność postępowania na wypadek pożaru ma prawidłowe i szybkie podjęcie takich czynności jak: alarmowanie służb ratowniczych, ewakuacja ludzi i mienia oraz działania gaśnicze.

12.2 Wewnętrzny system łączności i alarmowania na wypadek zagrożenia pożarem :

W budynku przewiduje się zastosowanie następujących środków łączności alarmowej:

1. Instalacja Sygnalizacji Alarmu Pożarowego – sygnalizatory akustyczne,
2. środki łączności sieci telefonicznej (stacjonarnej i komórkowej).
3. ustne sygnały alarmowe : w zależności od sytuacji podaje się następujące przykładowe komunikaty:

" Uwaga ! mamy niegroźny POŻAR prosimy powoli opuścić obiekt"

Uwaga ! W naszej części budynku powstało zagrożenie. Natychmiast przerywamy pracę i schodzimy do wyjścia. Proszę zachować spokój !

Podstawowym środkiem alarmowania wewnętrznego o powstałym zagrożeniu jest system sygnalizacji pożaru. Centrala pożarowa umieszczona w pomieszczeniu dyspozytora po wykryciu za pomocą czujek zagrożenia przechodzi w stan alarmu I pierwszego stopnia. Wówczas dyspozytor ma 30 sekund na rozpoznanie przyczyny alarmu. Jeżeli dyspozytor nie zareaguje w odpowiednim czasie Centrala Pożarowa wejdzie w stan II stopnia. W przypadku alarmu fałszywego dyspozytor wykasowuje alarm I stopnia. Taka czynność powinna zostać odnotowana w książce konserwacji. Przy włączeniu się II stopnia alarmu, gdy zagrożenie występuje centrala pożarowa przekazuje sygnał do dźwiękowych ostrzegaczy o zagrożeniu. Sygnał ten jest nakazem do przeprowadzenia ewakuacji i zorganizowania akcji ratowniczej.

Dodatkowo alarm można wywołać używając ROP-ów (ręcznych ostrzegaczy pożarowych) usytuowanych na parterze przy pomieszczeniu dyspozytora oraz na poddaszu przy schodach. Wywołując alarm przy pomocy ROP Centrala Pożarowa automatycznie wchodzi w II stopień alarmu.

12.3 Wyznaczanie pracowników do udzielania pierwszej pomocy oraz zwalczania pożarów i ewakuacji

Pracodawca ma obowiązek wyznaczyć pracowników do udzielania pierwszej pomocy oraz wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników. Wyznaczeni pracownicy powinni posiadać ukończone szkolenie przygotowujące do udzielania pierwszej pomocy oraz wykonywania takich działań. Liczba wyznaczonych pracowników, zakres ich szkolenia oraz wyposażenie powinny być uzależnione od rodzaju i poziomu występujących zagrożeń.

O wyznaczonych pracownikach (w tym o wprowadzanych zmianach) pracodawca jest obowiązany informować wszystkich zatrudnionych pracowników. Informacje te powinny obejmować:

- imiona i nazwiska wyznaczonych pracowników,
- miejsce wykonywania pracy (nazwa wydziału lub innej komórki organizacyjnej),

- numer telefonu służbowego lub innego środka komunikacji elektronicznej komórkowego (np. telefonu komórkowego).

Z dokumentem, w których wyznaczono pracowników do wyżej wymienionych zadań powinni być zapoznani wszyscy pracownicy. Ponadto powinien on być wywieszony w odpowiednim miejscu łatwo dostępnym dla wszystkich pracowników (np. na tablicy informacyjnej). Dokument taki powinien być na bieżąco aktualizowany i utrzymywany w stanie umożliwiającym łatwe odczytanie zawartych w nim informacji.

Podstawa prawna: art. 207 , 209 ustawy z 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz.U. z 1998 r. nr 21, poz. 94) § 44 ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. z 2003 r. nr 169, poz. 1650)

12.4 Współpraca ze służbami ratowniczymi.

1. Oczekiwać na przyjazd straży pożarnej w miejscu widocznym.
2. W czasie oczekiwania starać się usunąć wszelkie przeszkody uniemożliwiające, bądź utrudniające podjazd samochodów pożarniczych.
3. Po przybyciu straży pożarnej należy udzielić wszystkich niezbędnych informacji kierownikowi akcji – dowódcy straży pożarnej.

12.5 Postępowanie w przypadku podłożenia ładunku wybuchowego.

Przygotowanie obiektu do prowadzenia działań:

- 1) ogłosić ewakuację ludzi z obiektu,
- 2) poinformować służby ratownicze o zagrożeniu,
- 3) przygotować obiekt do prowadzenia działań ratowniczo – gaśniczych poprzez:
 - wstępne zlokalizowanie ładunku wybuchowego (określenie, które pomieszczenia nie były dostępne, a które mogły być narażone na atak terrorystyczny),
 - zamknięcie obiektu przed osobami postronnymi,
 - umożliwienie wejścia na teren obiektu służbom ratowniczym,
 - umożliwienie dojazdu do obiektu.

Sposób przyjęcia informacji o podłożonym ładunku:

- 1) rozmowę telefoniczną prowadzić w sposób spokojny,
- 2) przedłużać możliwie najbardziej jak się da czas rozmowy, w szczególności mając na celu zebranie informacji dotyczących:
 - miejsca podłożenia ładunku,
 - sposobu uruchomienia zapalnika,
 - przewidywanego czasu detonacji,
 - motywacji sprawcy.
- 3) spytać o to czy sprawca działa sam czy w grupie,
- 4) ustalić jego wiek, imię lub nazwisko, pseudonim,
- 5) ustalić żądania sprawcy,
- 6) ustalić warunki odpalenia ładunku.

W czasie rozmowy należy zwracać uwagę na:

- 1) ton głosu rozmówcy (spokojny, podekscytowany, nieskładny),
- 2) odgłosy w tle (czy to jest ulica, urząd pocztowy, poblizie dworca, czy biją dzwony, treść prowadzonej rozmowy),
- 3) starać się określić wiek i płeć rozmówcy.

13. Organizacja i warunki ewakuacji.

13.1 Postanowienia ogólne

Warunki ewakuacji to zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno – organizacyjnych zapewniających szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

Z pomieszczeń, w których mogą przebywać ludzie, należy zapewnić bezpieczne wyjście prowadzące bezpośrednio na otwartą przestrzeń albo bezpośrednio lub pośrednio na poziomie (korytarze) lub w pionie (klatki schodowe) drogi komunikacji ogólnej, zwane dalej drogami ewakuacyjnymi.

W celu zapewnienia warunków bezpiecznej ewakuacji ludzi z budynku zabrania się:

- 1) składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej,
- 2) ustawiania w korytarzach i w przejściach jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację,
- 3) zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe otwarcie,
- 4) uniemożliwiania lub ograniczania dostępu do wyjść ewakuacyjnych,
- 5) stosowania na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji palnych elementów wystroju wnętrza,
- 6) stosowania łatwo zapalnych wykładzin podłogowych.

13.2 Warunki ewakuacji

13.2.1 Zorganizowanej

1. Ewakuację zorganizowaną prowadzą wyznaczeni pracownicy zgodnie z zapisami Kodeksu Pracy będący w tym czasie w pracy lub przybywający na wezwanie po ogłoszeniu alarmu do ewakuacji.
2. Ewakuację z poszczególnych kondygnacji prowadzą wyznaczeni pracownicy.
3. Przez cały czas ewakuacji na drogach ewakuacyjnych winny znajdować się osoby kierujące do wyjść.
4. Po wyjściu z budynku osoby ewakuowane kierować w miejsca bezpieczne, umożliwiające zapewnienie komfortu bezpieczeństwa (plac obok budynku Policji – miejsce zaznaczono na planie).
5. W miejscu pobytu osób ewakuowanych winna znajdować się osoba zajmująca się ewakuowanymi. Zadaniem tej osoby jest uspokajanie osób pobudliwych oraz informowanie o ustępującym zagrożeniu.

13.2.2 Indywidualnej

1. Ewakuacji indywidualnej podlegają pracownicy oraz osoby czasowo przebywające w budynku (interesanci, goście itp.) będący w małych grupkach lub pojedyncze osoby.
2. Osoby ewakuujące nie powinny wprowadzać zamieszania na drogach ewakuacji, oraz nie powinny ograniczać szybkości ewakuacji poprzez zatrzymywanie się lub próby przyśpieszenia swojego wyjścia. Powinny poddać się prędkości strumienia wychodzących osób.
3. W przypadku zaistnienia potrzeby udzielenia pomocy osobom słabnym należy udzielić pierwszej pomocy lub wezwać pogotowie ratunkowe.
4. Po wyjściu z obiektu należy kierować się w miejsca wyznaczone poza teren akcji.
5. Następnie należy zgłosić się do osób zajmujących się ewakuacją lub prowadzeniem akcji ratowniczej celem otrzymania dalszych zadań przy ratowaniu ludzi lub mienia.
6. Należy zgłosić się także do strażaka kierującego akcją w celu przekazania informacji dotyczących zaistniałej sytuacji i prowadzonych działań oraz powstałego zagrożenia.
7. Na drogach ewakuacyjnych znajdują się znaki bezpieczeństwa. Zapewniają wizualną informację o przebiegu wyznaczonej drogi ewakuacji zarówno przy świetle dziennym i sztucznym oraz przy braku oświetlenia.

13.3 Postępowanie po ogłoszeniu ewakuacji - wytyczne

Po podjęciu decyzji o ewakuacji ludzi i mienia należy przestrzegać następujących zasad:

- 1) w pierwszej kolejności należy ewakuować ludzi z tych pomieszczeń, w których powstał pożar lub inne zagrożenie, które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się tego zagrożenia, oraz z pomieszczeń z których wyjście może być odcięte,
- 2) w przypadku odcięcia dróg ewakuacyjnych należy niezwłocznie dostępnymi środkami powiadomić o tym kierownika akcji. Ludzi odciętych od dróg wyjścia, znajdujących się w strefie zagrożenia należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła zagrożenia i w miarę posiadanych środków i istniejących warunków ewakuować na zewnątrz za pomocą sprzętu własnego lub jednostki ratowniczo-gaśniczej,
- 3) przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej starając trzymać głowę jak najniżej, usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłonić chustką zmoczoną w wodzie,
- 4) podczas poruszania się wzdłuż dróg ewakuacyjnych przy silnym zadymieniu należy iść wzdłuż ścian, aby nie stracić orientacji,
- 5) bez wyraźnej potrzeby nie należy otwierać drzwi do pomieszczeń, które mogą być objęte pożarem – gwałtowny dopływ tlenu sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
- 6) nie należy blokować drzwi wyposażonych w samozamykacze,
- 7) ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków koniecznych do ratowania ludzi,
- 8) ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych urządzeń, szczególnie ważnych dokumentów,
- 9) po zakończeniu ewakuacji należy dokładnie sprawdzić, czy wszystkie osoby opuścili budynek,
- 10) w razie niezgodności stanu osobowego ludzi ewakuowanych z listą osób przebywających w obiekcie, należy ten fakt zgłosić jednostkom ratowniczym i przeprowadzić ponowne przeszukanie pomieszczeń.

UWAGA: Na teren dla ewakuowanych wyznacza się teren obok budynku Policji.

13.4 Zasady ewakuacji z budynku

Ze względu na specyfikę prowadzonej działalności należy zwrócić szczególną uwagę na dobór dróg ewakuacyjnych (drogi ewakuacyjne i kierunki ewakuacyjne zaproponowano na rzutach poszczególnych kondygnacji – załączniki do instrukcji).

Dlatego też od pracowników wymagać należy dyscypliny oraz znajomości sposobów zachowania się w przypadku zagrożenia.

Pamiętać należy, że do chwili przybycia straży pożarnej za podjęcie właściwych działań oraz przeprowadzenie bezpiecznej ewakuacji odpowiedzialny jest Kierownik Rejonu lub osoba przez niego wyznaczona.

Ewakuację prowadzi się przy założeniu, że wszyscy poruszają się o własnych siłach. W przypadku, gdy w pomieszczeniach znajdują się osoby niepełnosprawne poruszające się o kulach lub na wózkach to wtedy należy przydzielić osobę z załogi tej osobie w celu pomocy przy ewakuacji. Przydzielaniem poszczególnych zadań dla pracowników zajmuje się bezpośrednio Kierownik Rejonu.

Należy unikać przebywania w strefie zadymienia, gdyż dym może zawierać gazy trujące, np. tlenek węgla oraz związki azotu i chloru.

POMIESZCZENIA NA PARTERZE

Osoby przebywające w pomieszczeniach na poziomie parteru ewakuują się na zewnątrz budynku korzystając bezpośrednio z wyjścia na zewnątrz budynku. Wyjście zaznaczono na rzucie kondygnacji znakiem:

POMIESZCZENIA NA PODDASZU

Osoby przebywające w pomieszczeniach na poddaszu ewakuują się na zewnątrz budynku korzystając z klatki schodowej i następnie wychodzą na zewnątrz wyjściem ewakuacyjnym przy pomieszczeniu dyspozytora.

14. SPOSOBY PRAKTYCZNEGO SPRAWDZANIA ORGANIZACJI I WARUNKÓW EWAKUACJI LUDZI Z POMIESZCZEŃ .

Zgodnie z § 17 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. (Dz. U. Nr 109 poz. 719) właściciel lub zarządca obiektu przeznaczonego dla ponad 50 osób będących jego stałymi użytkownikami, powinien co najmniej raz na dwa lata przeprowadzić praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji.

O terminie przeprowadzenia praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji z budynku Prezes powinien powiadomić właściwego Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej, nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem. Wzór zawiadomienia zawarty został w załączniku Nr 1.

Przebieg ćwiczenia

Zasadą przeprowadzenia praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji jest przeprowadzenie jej w najmniej spodziewanym dla uczestników momencie.

Wskazane jest wcześniejsze przeprowadzenie odpowiedniego szkolenia o mniej oficjalnym charakterze, które wpoją w stałych użytkowników obiektu podstawowe nawyki i zachowania w takich sytuacjach.

Ogłoszenie alarmu o niebezpieczeństwie

Ogłoszenie alarmu (rozpoczęcie ćwiczeń) odbywać się będzie poprzez wywołanie alarmu ćwiczebnego przy pomocy Centrali Sygnalizacji Pożaru. W trakcie trwania ćwiczenia wskazane jest również wyłączenie dopływu energii elektrycznej, jednak nie konieczne. Zanik energii pozwoli sprawdzić działanie innych systemów awaryjnych (oświetlenie awaryjne i ewakuacyjne) oraz w pewien sposób przygotowuje opuszczające obiekt osoby do ewakuowania się w odbiegających od normalności warunkach. Ćwiczenia można wzbogacić o tzw. elementy pozoracji, polegające np. na zadymieniu fragmentu budynku. Należy jednak pamiętać, że użyte w pozoracji środki muszą być stosowane bardzo rozważnie w całkowicie bezpieczny dla ludzi sposób.

Zadania obserwatorów

Bezpośrednio przed planowanym rozpoczęciem ćwiczenia obserwatorzy powinni udać się do wcześniej ustalonych punktów i od momentu rozpoczęcia ćwiczenia monitorować rozwój wydarzeń.

Powinni oni zwrócić uwagę w szczególności na:

- czy sygnał o ewakuacji dotarł do wszystkich ludzi przebywających w obiekcie,
- czy wszyscy pracownicy natychmiast rozpoczęli właściwe procedury,
- czy ewakuacja odbywała się zgodnie z wyznaczonymi drogami i kierunkami i czy nie wykorzystano do niej nie przeznaczonych do tego celu przejść i wyjść,
- czy w monitorowanym obszarze zadziałały urządzenia techniczne służące do zapewnienia bezpieczeństwa ludzi przebywających w obiekcie.

Ponadto obserwatorzy powinni:

- odnotować czas, w jakim opuszczono obiekt,
- odnotować wszelkie zauważone nieprawidłowości,
- sporządzić wykaz osób, które nie zastosowały się do polecenia ewakuacji, przystąpiły do niej w sposób opieszły lub w jakikolwiek sposób tę ewakuację utrudniały lub zakłóciły.

Dokumentacja z ćwiczeń

Praktyczne sprawdzenie organizacji i warunków ewakuacji jest obowiązkiem wynikającym z przepisów prawa, dlatego zarządzający obiektem powinien właściwie udokumentować fakt przeprowadzenia takiego ćwiczenia, aby w każdej chwili móc udowodnić go przed kontrolującym strażakiem z Państwowej Straży Pożarnej.

Właściwa dokumentacja będzie stanowić cenny materiał porównawczy przy ocenie podobnych ćwiczeń prowadzonych w przyszłości i powinna zawierać:

- 1) datę i godzinę przeprowadzonego ćwiczenia,
- 2) informację o sposobie ogłoszenia alarmu ewakuacyjnego,
- 3) liczbę ewakuowanych osób,
- 4) czas ewakuacji z całego obiektu mierzony od momentu ogłoszenia alarmu do chwili opuszczenia go przez wszystkich użytkowników (z wyjątkiem pracowników ochrony i obserwatorów),
- 5) wnioski podsumowujące ćwiczenie obejmujące m.in.:
 - a) ocenę drożności i równomierności rozłożenia natężenia strumienia ludzi na głównych drogach ewakuacyjnych, zasięg słyszalności środków technicznych użytych do ogłoszenia ewakuacji, ocenę skuteczności ogłaszania alarmu, ocenę stanu zadziałania wszystkich urządzeń technicznych związanych z ćwiczeniem,
 - b) zamierzenia, które należy przedsięwziąć aby wyeliminować stwierdzone nieprawidłowości,

Wzór sprawozdania z ćwiczeń załączono w załączniku Nr 2.

15. ZASADY ZABEZPIECZANIA PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

W przypadku prowadzenia w obiekcie lub na terenach przyległych prac pożarowo niebezpiecznych, szczególnie prac spawalniczych należy zachować wzmożoną ostrożność, a same prace prowadzić w taki sposób, aby uniemożliwić powstanie pożaru lub wybuchu.

Prace niebezpieczne pożarowo, nie przewidziane instrukcją technologiczną lub prowadzone poza wyznaczonym na stałe do tego celu miejscem, jak prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, prowadzone wewnątrz obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także wszelkie prace remontowo-budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem, należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu.

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo Kierownik Rejonu lub osoba przez niego wyznaczona imiennie oraz wykonawca są obowiązani:

- 1) ocenić zagrożenie pożarowe w rejonie, w którym prace będą wykonywane,
- 2) ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzenienia się pożaru lub wybuchu,

- 3) wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy,
- 4) sporządzić protokół zabezpieczenia ppoż. prac niebezpiecznych pożarowo wg wzoru (załącznik nr 3).

Rozpoczęcie prac pożarowo niebezpiecznych może nastąpić po uzyskaniu pisemnego zezwolenia na ich przeprowadzenie (załącznik nr 4).

Przy wykonywaniu prac należy przestrzegać następujących zasad:

- 1) wszelkie materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujących się w nim instalacji technicznych, należy zabezpieczyć przed zapaleniem,
- 2) prace niebezpieczne pożarowo w pomieszczeniach (urządzeniach) zagrożonych wybuchem lub w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo zapalnych cieczy lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości,
- 3) w miejscu wykonywania prac powinien znajdować się sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru,
- 4) po zakończeniu prac należy poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane, oraz rejony przyległe,
- 5) prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje,
- 6) kierownik jest obowiązany przed rozpoczęciem prac zapoznać wyznaczone osoby z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z rodzajem przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu,
- 7) sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.

Rozpoznanie przed przystąpieniem do wykonywania prac remontowych należy do przedstawiciela użytkownika budynku oraz kierownika brygady remontowej.

Zakończenie prac oraz adnotację o dokonanych sprawdzeniach miejsca prowadzenia prac spawalniczych należy odnotować w protokole oraz w książce kontroli prac niebezpiecznych pożarowo (załącznik Nr 5).

15.1. Zasady organizacyjne przy ustalaniu prac pożarowo niebezpiecznych

1. Skład osobowy komisji tworzą:
 - a) przedstawiciel ENERGA – Oświetlenie SA,
 - b) przedstawiciel wykonawcy,
2. Skład osobowy komisji może być rozszerzony o niezbędnych specjalistów – np. pożarnika.
3. Po wykonaniu zabezpieczeń określonych w protokole komisja wydaje pisemne zezwolenie na rozpoczęcie prac.
4. Kierownik Rejonu lub osoba przez niego wyznaczona dokonuje odbioru robót, odnotowując to stosownym wpisem w protokole i książce kontroli prac pożarowo niebezpiecznych, o którym mowa wyżej.
5. Do obowiązków kierownika należy zorganizowanie i zapewnienie dozoru rejonu prac, zgodnie z ustaleniami w protokole – należy podać imiennie osobę bezpośrednio odpowiedzialną za zabezpieczenie miejsca po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych.
6. Zabezpieczenie i dozór miejsca prowadzenia prac pożarowo-niebezpiecznych po ich zakończeniu należy powierzać osobom posiadającym do tego odpowiednie przygotowanie.

7. Po zakończeniu prac, całość dokumentacji przechowuje komórka prowadząca dokumenty dotyczące obiektu.

15.2. Zabezpieczenie doraźnych prac spawalniczych.

Pomieszczenia lub miejsca, w których mają być prowadzone prace spawalnicze należy uprzątnąć i oczyścić z wszelkich materiałów palnych leżących luzem bądź związanych z wyposażeniem wnętrza. W przypadku niemożliwości usunięcia materiałów palnych, należy je na okres spawania zabezpieczyć przed rozpryskami spawalniczymi, temperaturą przez osłonięcie kocem gaśniczym, blachą lub materiałami niepalnymi lub w inny sposób eliminujący możliwość zapalenia się.

Pomieszczenia, w których prowadzone są doraźne prace spawalnicze należy wyposażać w podręczny sprzęt gaśniczy w ilości nie mniejszej niż 2 jednostki sprzętu (minimum 2 gaśnice proszkowe ABC o masie środka gaśniczego 6 kg na każde stanowisko spawalnicze).

15.3. Obowiązki pracowników prowadzących prace spawalnicze.

Pracowników bezpośrednio wykonujących prace spawalnicze obowiązuje:

- 1) znajomość obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania na wypadek zaistnienia pożaru,
- 2) sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przeciwpożarowe oraz czy stanowisko spawalnicze zostało wyposażone w sprzęt gaśniczy,
- 3) przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia możliwości powstania pożaru i poinformowanie o tym bezpośredniego przełożonego oraz użytkownika obiektu,
- 4) dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy stanowiska spawalniczego i jego otoczenia w celu stwierdzenia, czy podczas spawania nie pozostawiono zarzewia ognia.

16. Sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji oraz przepisami przeciwpożarowymi

1. Odbycie przez pracownika Spółki szkolenia BHP wstępnego/okresowego jest równoznaczne z odbyciem odpowiednio wstępnego/okresowego szkolenia w zakresie bezpieczeństwa pożarowego.
2. Podczas szkolenia wstępnego BHP należy zapoznać szkolonego z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego opracowaną dla Obiektu który użytkuje.
3. Każdy użytkownik obiektu, w tym pracownik Spółki, również zatrudniony czasowo, powinien zapoznać się z treścią niniejszej Instrukcji, który to fakt winien zostać przez niego potwierdzony własnoręcznym podpisem.
4. Zapoznanie z przepisami przeciwpożarowymi użytkowników obiektu, nie będących pracownikami spółki, należy do obowiązków ich pracodawców.

17. ZAŁĄCZNIKI

17.1 Załącznik nr 1 – Powiadomienie Państwowej Straży Pożarnej o zamiarze przeprowadzenia próbnej ewakuacji (wzór)

17.2 Załącznik nr 2 – Sprawozdanie z przeprowadzonej próbnej ewakuacji z Obiektu (wzór)

17.3 Załącznik nr 3 – Protokół zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych (wzór)

17.4 Załącznik nr 4 – Zezwolenie na rozpoczęcie prac pożarowo niebezpiecznych (wzór)

17.5 Załącznik nr 5 – Książka kontroli prac pożarowo niebezpiecznych (wzór)

17.6 Załącznik nr 6 – Oświadczenie o zapoznaniu z Instrukcją (wzór)

17.7 Załącznik nr 7 – Wykaz znaków bezpieczeństwa i ewakuacyjnych

17.8 Załącznik nr 8 – Wykaz telefonów alarmowych

17.9 Załącznik nr 9 – Plany Obiektu i terenu zewnętrznego

**Aktualizacja Instrukcji
w dniu 22.04.2016 r.**

KARTA AKTUALIZACJI INSTRUKCJI

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko służbowe	Data aktualizacji	Zakres aktualizacji	Uwagi

Załącznik nr 1 do Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego

Powiadomienie Państwowej Straży Pożarnej o zamiarze przeprowadzenia próbnej ewakuacji (wzór)

Sopot, dnia

Komendant Miejski
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Armii Krajowej 105
81 – 824 Sopot

ZAWIADOMIENIE
/dot. organizacji i warunków ewakuacji/

Na podstawie § 17 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów i terenów (Dz. U. nr 109 poz. 719) informujemy że:

W dniu o godz. w budynku ENERGA – Oświetlenie SA. przy ul. Grottgera 7 będzie przeprowadzone próbne sprawdzenie organizacji i warunków ewakuacji.

Przewidywana liczba osób biorących udział w ewakuacji

Osobą odpowiedzialną za całokształt działań będzie

Informacji udziela P. Tel.

.....
/Podpis/

Załącznik nr 2 do Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego

Sprawozdanie z przeprowadzonej próbnej ewakuacji z Obiektu (wzór)

Sopot, dnia.....

PROTOKÓŁ

z ćwiczeń w zakresie praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji

Na podstawie § 17 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 07 czerwca 2010 r w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz.719 z 2010 r.)

Nazwa obiektu.....
adres.....
data ćwiczeń.....godz.
czas trwania ewakuacji
organizator.....

1. W akcji ewakuacyjnej uczestniczyło: osób, w tym:

- pracowników
- interesantów

2. Charakterystyka obiektu:

- a) ilość kondygnacji.....w tym podziemnych.....
- b) ilość wyjść ewakuacyjnych w obiekcie
.....
- c) dostęp do obiektu umożliwiający wykorzystanie sprzętu straży pożarnej: dogodny / niedogodny
- d) czy obiekt spełnia wymagania techniczne ewakuacji w świetle obowiązujących przepisów : tak / nie
- e) czy opracowana jest instrukcja bezpieczeństwa pożarowego dla obiektu: tak / nie
 - jeśli tak, to czy w instrukcji ujęte zostały zasady ewakuacji: tak / nie
- g) w jaki sposób ogłaszany jest alarm pożarowy w obiekcie
.....

h) czy personel był przeszkolony: tak/nie . Data ostatniego szkolenia

i) liczba ewakuowanych z każdej kondygnacji.....

3. Przyjęte założenia do ewakuacji:

- a) miejscem zbiórki dla ewakuowanych osób
- b) kierujący akcją ewakuacyjną
- b) ewakuacja całości / części budynku,
- c) działania były zapowiedziane / niezapowiedziane

Pracownicy: zostali poinformowani / nie zostali poinformowani o terminie przeprowadzenia próbnej ewakuacji.

d) umiejętności zorganizowania personelu : pełna / częściowa / niedostateczna,

- c) wyznaczenie zadań pracownikom : pełne / częściowe / niedostateczne,
- d) zapewnienie przepływu informacji: pełne / częściowe / niedostateczne,
- e) ocena zachowania.....

4. Zachowanie personelu:

- a) znajomość zadań na wypadek ewakuacji: tak / nie
- b) wszyscy postępowali zgodnie z wyznaczonym zakresem działań: tak / nie
- c) utrzymanie z osobami ewakuowanymi kontaktu, zapewniającego zachowanie spokoju w grupie: skuteczne / mało skuteczne / nieskuteczne,
- d) Pracownicy pod nadzorem koordynatorów opuścili pomieszczenia i udali się na miejsce zbiórki dla ewakuowanych: tak / nie
 - jeśli nie, to opisać sytuację
- e) umiejętność oceny sytuacji i wyboru najkorzystniejszego sposobu postępowania : pełna / częściowa / niedostateczna,
- f) praktyczne wykonanie zadań związanych z ewakuacją : pełne / częściowe / niedostateczne,
- g) otoczenie opieką ewakuowanych po wyprowadzeniu z obiektu: pełne / częściowe / niedostateczne
- h) ocena zachowania personelu, sposobu wykonania powierzonych zadań.....

- i) na miejscu zbiórki sprawdzono stan osobowy ewakuowanych, złożono Dowódcy działań ewakuacyjnych raport z przebiegu działań oraz składu osobowego: tak / nie

- j) zabezpieczono podstawową dokumentację: tak / nie

5. Zachowanie ewakuowanych:

- a) czy pojawiły się osoby, u których stwierdzono oznaki paniki: tak / nie,
- b) czy zachowania te rozszerzyły się na innych : tak / nie,
- c) czy stosowano się do poleceń kierującego akcją : tak / nie/
- d) czy znane były instrukcje na wypadek pożaru i ewakuacji: tak / nie,
- e) czy na drogach ewakuacyjnych zachowany był spokój: tak / nie,
- f) wybór dróg ewakuacyjnych w stworzonej sytuacji: właściwy / niewłaściwy,
- g) ocena zachowania pracowników:

6) Współdziałanie z jednostkami PSP :

- a) ćwiczenia ewakuacyjne przeprowadzono w obecności przedstawiciela: PSP / OSP
- b) znajomość zasad alarmowania : dobra / zła,
- c) przyjęcie przybywających jednostek : poprawne / niewłaściwe
- d) przekazanie informacji dowódcy jednostek PSP : poprawne / niewłaściwe
- e) zastosowanie się do poleceń kierującego akcją: pełne / częściowe / niedostateczne,
- f) ocena współdziałania:

7) Wnioski i spostrzeżenia z przeprowadzonej ewakuacji:

Sporządzający:

Uwaga : w odpowiedziach: tak / nie / pełne / częściowe / niedostateczne /dobra / zła / poprawne / niewłaściwe / **niepotrzebne skreślić**

Załącznik nr 3 do Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego

Protokół zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych (wzór)

PROTOKÓŁ Nr

Zabezpieczenie prac niebezpiecznych pożarowo prowadzonych w obiekcie

.....
(podać nazwę firmy)

1. Miejsca wykonywania prac.....

.....
(określić miejsca, pomieszczenia, budynki, itp. dane określające miejsca prowadzonych prac pożarowo niebezpiecznych)

2. Rodzaj pracy.....

.....
(wyszczególnić rodzaje prac, jakie mają być wykonywane w danych pomieszczeniach)

3. Sposoby wykonywania pracy.....

.....
(opisać sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo)

4. Czas wykonywania prac:

dzień od godz. do godz.

Wykonawca prac:.....

.....
(podać pełną nazwę wykonawcy: imię nazwisko, firma, adres, telefon, itp.)

1. Charakterystyka elementów budowlanych występujących w pomieszczeniach lub miejscu wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych.....

.....
(scharakteryzować w miarę dokładnie właściwości palne elementów budowlanych i wyposażenia wewnątrz)

2. Charakterystyka zagrożenia pożarowego (wybuchowego) w miejscach prowadzonych prac pożarowo niebezpiecznych, w tym charakterystyka właściwości pożarowych występujących materiałów palnych.....

3. Sposoby zabezpieczania przez możliwością powstania pożaru (wybuchu) w wyniku prac pożarowo niebezpiecznych:

Środki zabezpieczające, a w tym:

1. gaśnicze (rodzaje, ilości)
2. bhp
3. inne

Środki oraz sposoby alarmowania pracowników zakładu i straży pożarnej oraz innych służb miejskich o powstałym pożarze.....

1. Osoba/y odpowiedzialna/e za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo niebezpiecznych.....

2. Osoba/y odpowiedzialna/e za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego podczas przebiegu wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych, w tym za powiadomienie służb ochrony obiektu o rozpoczęciu i zakończeniu prac.....

3. Osoba/y odpowiedzialna/e do przeprowadzania kontroli miejsca i rejonu przyległego wykonywanych prac pożarowo niebezpiecznych po ich zakończeniu.....

Podpisy członków komisji:

(imię, nazwisko, rodzaj funkcji w obiekcie, zakładzie, itp.)

1.
2.
3.

Załącznik nr 4 do Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego

Zezwolenie na rozpoczęcie prac pożarowo niebezpiecznych (wzór)
Zezwolenia nr.....na przeprowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych.

1. Miejsce pracy.....
(wydz. , oddział , obiekt , instalacja itp.)

2. Rodzaj pracy.....

3. Czas pracy , dnia.....od godz.....do godz.....

4. Zagrożenie pożarowe -wybuchowe w miejscu pracy.....

(określić z czego wynika)

5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru – wybuchu.....

6. Środki zabezpieczenia:

a/ przeciwpożarowe.....

b/ bhp.....

c/ inne.....

7. Sposób wykonywania pracy.....

8. Odpowiedzialni za wykonanie:

a/ przygotowanie miejsca pracy , środków zabezpieczających do prac spawalniczych:

.....

Nazwisko

Podpis

b/ wyłączenie spod napięcia :

.....

Nazwisko

Podpis

c/ dokonanie analizy stężenia par cieczy , gazów , pyłów: ^x

.....

Nazwisko

Podpis

W miejscu pracy nie występują niebezpieczne stężenia.

d/ stosowanie środków zabezpieczających , organizację pracy i instruktaż.

Przyjąłem do wykonania:

.....

Nazwisko

Podpis

9. Zezwalam na rozpoczęcie robót (zezwolenie może nastąpić po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w pkt 8).

.....

(podpis wypisującego)

(podpis kierownika)

x - niepotrzebne skreślić

10. Pracę zakończono dnia.....godz.....

wykonał.....

11. Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań mogących zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót

Skontrolował

.....

Załącznik nr 5 do Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego

Książka kontroli prac pożarowo niebezpiecznych (wzór)
KSIĄŻKA KONTROLI PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO

prowadzonych w obiekcie

(nazwa zakładu, adres)

Lp.	Nr i data protokołu ppoż. zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo	Nr i data zezwolenia na przeprowadzanie prac pożarowo niebezpiecznych	Data i godz. Przeprowadzenia kontroli przebiegu prac (imię i nazwisko osoby kierującej)	Uwagi i zalecenia wydane osobom prowadzącym prace w trakcie przeprowadzanej kontroli	Data i godz. przeprowadzenia kontroli po zakończeniu prac, imię i nazwisko przeprowadzającego kontrolę	Uwagi i spostrzeżenia stwierdzone po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo	Czytelne podpisy kontrolujących
1	2	3	4	5	6	7	8
						po 1 godz.:	
						po 4 godz.:	
						po 8 godz.:	
						po 1 godz.:	
						po 4 godz.:	
						po 8 godz.:	
						po 1 godz.:	
						po 4 godz.:	
						po 8 godz.:	
						po 1 godz.:	
						po 4 godz.:	
						po 8 godz.:	

Załącznik nr 7 do Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego

Wykaz znaków bezpieczeństwa i ewakuacyjnych

Symbolika wybranych znaków ewakuacyjnych i znaków bezpieczeństwa przeciwpożarowego

Nr znaku	Znak ewakuacyjny	Znaczenie (nazwa) znaku ewakuacyjnego
E1	<p>a) b) </p> <p>Strzałki do stosowania z innymi znakami.</p> <p>a. kierunek w lewo</p> <p>b. kierunek w prawo</p>	Kierunek drogi ewakuacyjnej
E2	<p>a) b) </p> <p>Strzałki do stosowania z innymi znakami.</p> <p>a. kierunek w lewo i w dół</p> <p>b. kierunek w prawo i w dół</p>	Kierunek drogi ewakuacyjnej
E3	<p>a) </p> <p>b) </p> <p>Strzałka do samodzielnego stosowania.</p> <p>a. kierunek w lewo</p> <p>b. kierunek w prawo</p>	Kierunek drogi ewakuacyjnej
E4		Wyjście ewakuacyjne
E5		Drzwi ewakuacyjne
E6		Drzwi ewakuacyjne

E7		Przesunąć w celu otwarcia
E8		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej
E9		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej
E10		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół
E11		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół
E12		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę
E13		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę
E14		Pchać, aby otworzyć
E15		Ciągnąć, aby otworzyć
E16		Stłuc, aby uzyskać dostęp

ZESTAWY ZNAKÓW EWAKUACYJNYCH [Z]

Tablica nr 2

Nr zestawu	Zestaw znaków	Znaczenie znaków
Z1		Kierunek do wyjścia w lewo i prosto
Z2		Kierunek do wyjścia w prawo i prosto
Z3		Kierunek do wyjścia w lewo i w dół

Z4		Kierunek do wyjścia w prawo i w dół
Z5		Kierunek do wyjścia w prawo i w górę
Z6		Kierunek do wyjścia w lewo i w górę
Z7		Kierunek do wyjścia w dół lub dalej prosto
Z8		Kierunek do wyjścia w górę lub dalej prosto

Stosowane formaty znaków:

A = 150 mm x 300 mm

B = 200 mm x 400 mm

C = 200 mm x 200 mm

D = 100 mm x 300 mm

Szczegółowe zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych określa: PN-N-01256-5 ZNAKI BEZPIECZEŃSTWA.

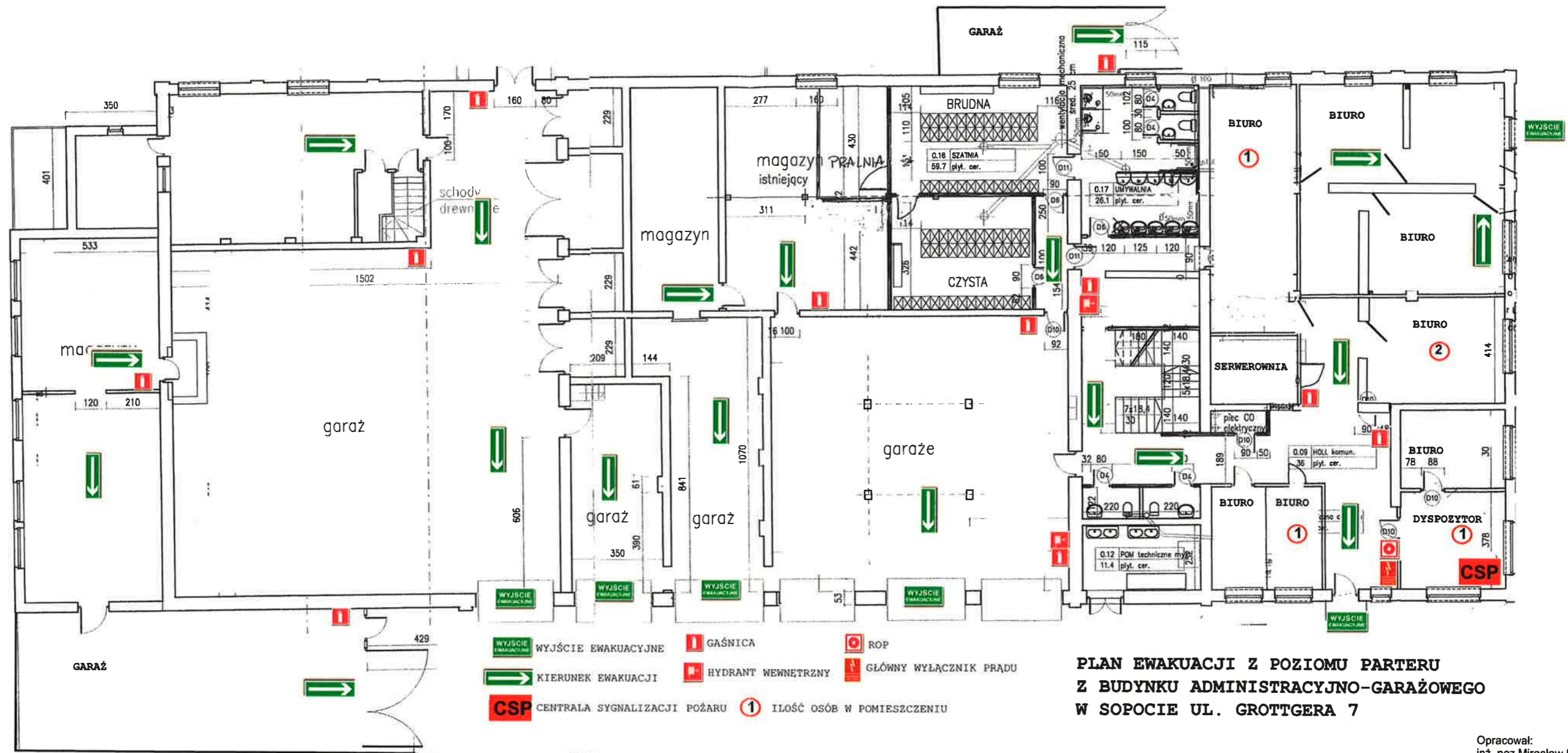
ZNAKI OCHRONY P. POŻ. [różne]

Nr	Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa
P1		Uruchamianie ręczne
P2		Alarmowy sygnalizator akustyczny
P3		Telefon do użycia w stanie zagrożenia
P4		Gaśnica
P5		Hydrant wewnętrzny

P6		Niebezpieczeństwo pożaru – Materiały łatwo zapalne
P7		Zakaz gaszenia wodą
P8		Palenie tytoniu zabronione
P9		Zakaz używania otwartego ognia – Palenie tytoniu zabronione
P10		Kierunek do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego
P11		Nie zastawiać
P12		Przeciwpożarowy wyłącznik prądu
P13		Kurek główny instalacji gazowej
P14		Hydrant zewnętrzny
P15		Droga pożarowa
P16		Drzwi przeciwpożarowe
P17		Miejsce otwierania klap przeciwpożarowych

Załącznik nr 9 do Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego

Plany Obiektu i terenu zewnętrznego

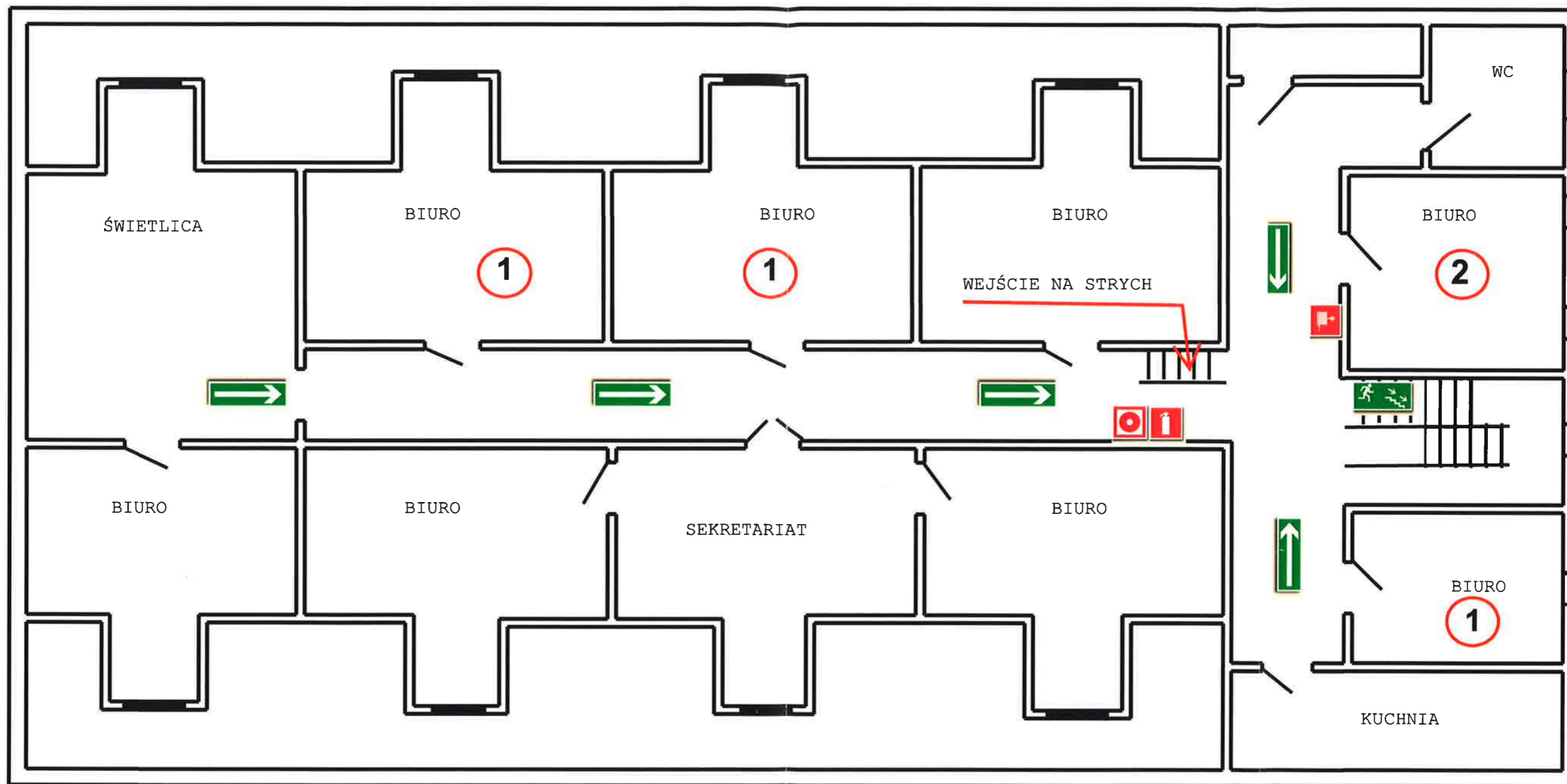

- WYJŚCIE EWAKUACYJNE WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- KIERUNEK EWAKUACJI
- GAŚNICA GAŚNICA
- HYDRANT WEWNĘTRZNY HYDRANT WEWNĘTRZNY
- ROP ROP
- GŁÓWNY WYŁĄCZNIK PRĄDU GŁÓWNY WYŁĄCZNIK PRĄDU
- CSP CENTRALA SYGNALIZACJI POŻARU
- 1 ILOŚĆ OSÓB W POMIESZCZENIU

**PLAN EWAKUACJI Z POZIOMU PARTERU
Z BUDYNKU ADMINISTRACYJNO-GARAŻOWEGO
W SOPOCIE UL. GROTTGERA 7**

Opracował:
inż. poz Mirosław Drapiewski

**PLAN EWAKUACJI Z POZIOMU I PIĘTRA
BUDYNEK ADMINISTRACYJNO-GARAŻOWY W SOPOCIE UL. GROTTGERA 7**

- KIERUNEK EWAKUACJI
- GAŚNICA
- HYDRANT WEWNĘTRZNY
- RĘCZNY OSTRZEGACZ POŻAROWY
- KIERUNEK EWAKUACJI SCHODAMI W DÓŁ
- ILOŚĆ OSÓB W POMIESZCZENIU

**RZUT PODDASZA
BUDYNEK BIUROWO - GARAŻOWY**

Opracował:
inż. poż Mirosław Drapiewski

UL. ARMII KRAJOWEJ

BIBLIOTEKA
UNIwersYTETU

Miejsce zbiórki
ewakuowanych

BUDYNEK SĄDU

ENERGA
OŚWIETLENIE

POLICJA

KIERUNEK EWAKUACJI NA MIEJSCE ZBIÓRKI

Hydrant podziemny

ULICA GROTTGERA

KIERUNEK DOJAZDU SŁUŻB RATOWNICZYCH

BUD. NR 10

BUD. NR 12

BUD. NR 14

Opracował:
inż. poż. Mirosław Drapiewski

